ЫЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

43-дахи жэлээ гарана.

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 249 (11235) | 1966 оной октябриин 21, пятница | Сэн 2 мүнгэн

Колхознигууд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд! КПСС-эй XXIII съездын, ЦК-гай Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые дүүргэхын түлөө тэмсэгты! Орооһо таряанай ургаса, мал ажалай ашаг шэмые бүри ехэ болгогты! Эрдэм, техникын туйлалтануудые, түрүү дүй дүршэл үйлэдбэридөө нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэгты, колхоз, совхоз бүхэниие ашагтайгаар ажалладаг болгогты!

(Агуужэ Октябриин социалис революциин 49 жэлэй ойдо зорюулагдаһан КПСС-эй ЦК-гай Уряануудһаа)

АГУУЕХЭ ОКТЯБРИИН 50 ЖЭЛЭЙ ОЙЕ НЭРЭТЭЙ ТҮРЭТЭЙГӨӨР УГТАХЫН ТҮЛӨӨ

СОЦИАЛИС МҮРЫСӨӨ ҮРГЭНӨӨР ДЭЛГЭРҮҮЛЭЕ

Мухар-Шэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой хүдэлмэришэд, алба хаагшад болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй социалис уялга

7 он—манай ороной ойн баярай ойртожо байна. Агуухэ Октябриин 50 жэлэй алдарта ойе ямар гээр угтаха тухайгаа совет хүн бодомжолно.

…мнай түрүү предприяти, колхозууд ойн баярай урда ажалай жагсаалда бодожо, …гөө зорилгонуудые тодор… Бидэнэршье хүдөө ажахыдаа …лта туйлахын тула Бүхэ… мүрысөөндэ оролсохо гэжэ …бди.

…эм совхоз 43 мянга гаран …элдүүриин газартай, тэрэ 17 мянган гектар тарялан… янзын һалбаритай, томо …гээшэ. Совхознай 5 мянган …, 42 мянган хонитой, 3200 …, 800-гаад моритой, 4500 шубуутай. 1962 онһоо ажа…сөө нэбтэрүүлжэ, совхозойн …номико нилээд бэхижүүлээ. …үүлэй 3 жэлдэ совхознай 137 …түхэриг сэбэр олзо оруулаа. …жэлдэ олзомнай 100 мянган …һөө доошо бэшэ байхаар хү… Энэмнай хүдөө ажахые …өөр түсэблэхэ, экономическа …урмашуулха гэһэн КПСС-эй … 1965 оной мартын болон …риин Пленумүүдэй шиидхэбэ…эр хараалагдаһан, КПСС-эй …съездээр дэмжэгдэһэн хэмжээ… аша үрэ мүн.

… табан жэлэй түрүүшын …совхознай хүдөө ажахын про…дынхиһаа ехээр абаа. 8896 …ороһото, бобово ургамалнуу… …тар бүриһөө 15,2 центнер, …тоодо шэниисэ 16,9 центнер …Тиигэжэ гүрэндэ 35 мянган …таряа тушаахын орондо 45 …гаран центнер худалдаад, …хүрэнгэеэ хүсэд хүрэхөөр …нийтын малда бардам хүрэ… …тарян талханай зүйл үлөөбэ.

…раа һайнаар элдүүрилдэг бо…, һайн сортын үрэһэ хэрэг…, үтэгжүүлгэ, гербицидүүдые …һэнэй, зүб севооборот барим… …болоһоной ашаар һүүлэй жэл… …ороһо тарянай баян урга… …даг болоо. Һүүлэй табан жэл… (1962—1966 онуудта) урдахи …жэлэйхиһээ ороһо тарян …ехээр абтаа. Энэ үедэ шэ…лэй трактор, машинанууд …абтажа, механизаторнуудай… …ргэжэл шадабари дээшэлээ. …ын тоосоондо ороһон трактор…гаданууд таряалангай ёһотой …болоһо, баян ургаса ургуул… Н. Козловский, В. Е. Беломест…гшэдэй хүтэлбэрилдэг ажахын …тракторна бригаданууд жэл …баян ургаса туйлана. Трактористнууд И. Я. Калашников, А. И. Немчинов, С. Дашиев, комбайнернууд В. Ф. Варфоломеев, И. М. Попов, жолоошод Е. И. Брылев, Л. К. Иванов болон бусад техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглана.

Манай малшадшье оролдосотой һайнаар ажаллана. Үнгэрһэн долоон жэлэй туршада совхозоймнай хонидой тоо 1,5 дахин олошоржо, адууһа малай ашаг шэмэ дээшэлһэн. Байгша ондо совхознай гүрэндэ нооһо, үндэгэ худалдаха жэлэйнгээ түсэб дүүргээд, мяха, һү худалдалгаар 9 һарынгаа түсэб бэелүүлээ.

Социалис Ажалай Герой Б. Т. Доржиева, ахалагша хонишод Д. Ж. Чимитов, Д. Ц. Доржиев, Г. Б. Бимбаев гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг хонишодой бригаданууд ёһотой мэргэжэлтэд болонхой. Һаалишад А. Е. Олейникова, Д. Доржиева, Д. Цыдыпова, гахайшад М. Т. Иванова, Ф. Д. Золина, шубуушан А. Д. Якимова болон бусад жэлһээ жэл бүри амжалтатайгаар хүдэлнэ.

Совхозой ажалшад энэ жэлэйнгээ даб дээрэхи дүнгүүдые хаража үзөөд, үйлэдбэреэ саашадань хүгжөөхэ шэнэ арга боломжо бэдэржэ, дутагдалнуудаа, алдуу эндүүгээ усадхаха хэмжээ хараалаа. Манай түрүүшүүлэй ажалай дүнгүүд совхозой дунда зэргынхиһээ холо дээгүүр байна. Хэрбээ түрүү тракторна бригадануудай гектар бүриһөө 16 гаран центнер ороһо абажа байхадань, тэдэнтэй зэргэлээд ажалладаг бригаданууд 11—13 центнер абана. Хонишодой эрхим бригадануудай 100 хонин бүриһөө 100, 100-һаа дээшэ хурьга абажа байхадань, совхознай дунда зэргээр 71 хурьга түлжүүлһэн. Түрүү һаалишадай үнеэн бүриһөө 1700—1800 килограмм һү һааҗа байхада, совхознай дунда зэргээр үнеэн бүриһөө 1280 килограмм һү абана. Эдэ түрүүшүүлэй амжалтые бүгэдын шадабари болгохо гээшэ мүнөөдэрэй шухала зорилго болоно.

Агуужэ Октябриин социалис революциин 50 жэлэй ойе ажалай амжалтануудаар угтахын түлөө совхозой коллектив 1967 ондо бэелүүлхэ зорилгонуудаа тодорхойлбо.

ГАЗАР ТАРЯАЛАНГАЙ ТАЛААР

Ерэхэ жэлдэ энэ жэлэйхиһээ багэ бэшэ ургаса абаха гэхэ гү, али гектар бүриһөө 15,5 центнер таряа, тэрэ тоодо 17 центнер шэниисэ, гектарай 100 центнер хартаабха, 140 центнер овощ, 180 центнер кукурузын ногоон набша, сабшалангай га бүриһөө 14 центнер үбһэ абахаар шиидээ. Гүрэндөө 35 мянган центнер таряа тушаахын орондо адагынь 45 мянган центнер худалдагдаха.

Хүдөө ажахын бүхы ургамалнуудай баян ургаса туйлахын тула 1967 ондо таряалан, сабшалан дээрэ 30 мянган тонно наг шэбхэ, тэрэ тоодо таряалан дээрэ 16 мянган тонно шэбхэ гаргагдаха. Эхэ хүдэлмэридэ оньһожоруулагдаһан 3 отряд табигдаха. Минеральна үтэгжүүлгэ, аммиагтай уһан ехээр хэрэглэгдэхэ, 4 мянган гектар дээрэ хоро сасагдажа, буртаг үбһэ үгы хэгдэхэ. Ороһото ургамалнуудаа бүхыдэнь эрхим һайн сортын үрэһөөр тарихабди. 1967 ондо 150 гектар шэнэ газар ашаглалгада оруулагдаха.

Таряалан дээрэхи бүхы хүдэлмэриие саг соонь, һайн шанартайгаар ябуулхын тула бүхы тракторнуудаа, хүрьһэ элдүүрилдэг машинануудаа ерэхэ жэлэй февралиин 1 хүрэтэр, комбайнууд болон ургаса хуряалгын бусад техникээ июниин 1 хүрэтэр һайнаар заһабарилжа дүүргэхэбди. Мүнөө жэл түргэн зуураар, поточно аргаар хуряалга хэһэнэй ашаар энэ шухала ажалые хүдэлмэриин 28 үдэртэ дүүргээбди. Ерэхэ жэлдэ энэ аргаяа улам нарижуулан хэрэглэжэ, ойн баярай ургасые 20 үдэртэ хуряажа абахаар хараалнабди.

Совхозой механизаторнууд ерэхэ жэлдэ горючи болон тоһодолгын материалнуудые 5 процент, запчастьнуудые 3 процент алмаха гэжэ шиидээ. Механизаторнуудай хүсөөр техникэ хадагалхын тула бригада бүхэндэ машинын сарай баригдаха.

Совхознай 3400 гектар сабшалантай, тэрэнэй 2315 гектарынь уһалагдадаг.

Теэд гектар бүриһөө дунда зэргээр ойройдоо 11 центнер үбһэн абтана. Тиимэһээ сабшалан һайжаруулха ехэхэн хүдэлмэри хэгдэхээр хараалагданхай.

Намартаа, үбэлдөө 400 мянган кубометр тошон халяагдаха, сабшалан дээрэ 14 мянган тонно шэбхэ зөөгдэжэ, 350 гектар үтэгжүүлэгдэхэ. 600 гектарта аммиагтай уһан оруулагдаха. Хабартаа 450 гектар сабшалан борнойлогдохо, 150 гектар болдог газар жэгдэлэгдэхэ, 100 гектар намаг хатаагдаха, бүхы 2315 гектар сабшалангаа хоёр дахин уһалхабди. 1967 ондо 939 гектар уһалха аргатай Хүсөөтын, Түгнын уһалууриин системэнүүд шэнэдхэн заһабарилагдаха. Ерэхэ жэлһээ сабшалангаа, ээлжэлүүлэн хуряаха гурим баримталагдадаг болохо. Сабшалан һайжаруулха хүдэлмэри хэхын тула энэ намартаа 8 трактортай лугомелиоративна отряд байгуулхабди.

МАЛ АЖАЛАЙ ТАЛААР

Ойн баярай жэлдэ совхозой хонишод 18 мянган хурьга түлжүүлхэ гэхэ гү, али 100 томо эхэ хонин бүриһөө 90 хурьга, түрүүшынхеэ түрэхэ 100 хонин бүриһөө 80 хурьга абаха, хонин бүриһөө 3 килограмм нооһо хайшалха. Эхэ хони харууһалдаг хонишодой 36 бригадануудай 12-ынь 100 хонин бүриһөө 100, 100-һаа дээшэ хурьга түлжүүлхээр хараалба. Иимэ ехэ уялга абагшадай тоодо Социалис Ажалай Герой Б. Доржиева, эрхим хонишод Д. Чимитов, Д. Доржиев, Б. Будажапов болон бусадай хүтэлбэрилдэг бригаданууд ороно.

1967 ондо 100 үнеэдһээ, гунжадһаа 90 тугал, эхэ гахай бүриһөө 14 поршоонхо, нэгэ түрүүлээд үүсэлэгдэхэ гахай бүриһөө адагынь 6 поршоонхо түлжүүлэгдэхэ. Жэлэй туршада үнеэн бүриһөө 200 килограмм һү урдынхиһаа ехээр һаадаг болохо гэхэ гү, али үнеэн бүриһөө 1600 килограмм һү һааха, тахяа бүриһөө 100 үндэгэ абаха.

Гүрэндэ нооһо тушааха жэлэй түсэб 1967 оной августын 1 хүрэтэр, үндэгэ —июлиин 1 болотор, мяха, һү—Агуужэ Октябриин 50 жэлэй ой хүрэтэр дүүргэхэбди. Ойн баярай жэлдэ энэ жэлэйхиһээ 1500 центнер ехэ мяха гүрэндэ худалдагдаха, тэрэ тоодо гахайн мяха 1,5 дахин, хонинной мяхан 200 центнерээр, нооһо 120 центнерээр ехэ худалдаха. Тиихэдэ хонидой тоо жэлэй туршада 2 мянган толгойгоор олошоруулагдахаар хараалагданхай.

Эдэ уялгануудаа амжалтатайгаар бэелүүлхэ арга боломжо гүйсэд бии. Байгша ондо 4600 центнер үбһэ, 7400 тонно силос, 2 дахин ехэ таряа талханай зүйл нийтын малда бэлэдхэгдэнхэй. Үбэлжэлгын үедэ энэ тэжээлээ аша үрэ ехэтэйгээр хэрэглэхэ, малаа һайнаар харууһалжа, ашаг шэмыень эрид дээшэлүүлхэ гээшэ манай гол зорилго болоно. Эдэ үдэрнүүдтэ малайнгаа бүхы байрануудые, малшадай гэрнүүдые дулаалжа, заһабарилжа дүүргээд, һаалиин бүхы фермэнүүдтэ тэжээл буйлуулха цехүүдээ хүдэлгэжэ, малаа бүлеэн уһаар хүсэд хангахабди. Ноябриин 7-ной һайндэр хүрэтэр бүхы һолоомоёо суглуулжа һүрилхэ, фермэнүүдтэ адагынь һара соо хүрэхэ тэжээлыень зөөжэ үгэхэ байнабди.

Мяха ехээр абаха уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын тула октябрь һараһаа захалжа 250 бүрүү, хашарагуудые шахан таргалуулжа, бүхы эхэ гахайнуудаа ороондо оруулжа, 1967 ондо адагынь 3500 поршоонхо томо болгохо байнабди.

Гүрэндэ тушаагдаха малаа һайнаар таргалуулжа, үхэрнүүдые 300 килограммһаа, хонидые 40 килограммһаа, гахайнуудые 80 килограммһаа доошо бэшэ шэгнүүртэйгээр худалдахабди. Тиихэдээ шахан таргалуулгада байһан үхэрнүүдэй шэгнүүрые сүүдхэдээ адагынь 500 грамм, гахайнуудые — 300 грамм нэмээхээр хараалагдана.

Үйлэдбэридөө эрдэмэй болон түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые үргэнөөр хэрэглэжэ, 1967 ондо 1965 онойхиһоо ороһо тарянай өөрынь үнэ сэнгые 22 процентээр, хонинной мяханай болон нооһоной сэнгые—8, үхэрэй мяханай — 7, гахайн мяханай — 10, һүнэй өөрынь үные 12 процентээр хямдаруулха зорилготойбди. Совхоз дотороо ажалай бүтээсые 5 процентээр дээшэлүүлхэбди. Ажахын тоосоое саашадаа бүри нарин һайнаар хэрэглэжэ, совхозойнгоо үйлэдбэриие олзо ехэтэй болгохобди.

ҮЙЛЭДБЭРИИН БОЛОН КУЛЬТУРНА АЖАҺУУДАЛАЙ БАРИЛГА

Энэ жэлэй һүүлдэ, ерэхэ жэлдэ совхоздомнай үйлэдбэриин болон культурна ажаһуудалай барилга ехээр хэгдэхээр хараалагдаба. Ерэхэ жэлдэ машинно-тракторна мастерской, 200 үнеэдэй хото, 2400 хонидой 4 байра, тугалай, шубуунай байранууд, хэдэн байра дулаасуулха котельнэ бүтээгдэжэ, совхозой үйлэдбэриин бүхы байрануудта электрын элшэ хүсэ оруулагдаха. Барилгада хэрэглэхын тула энэ үбэлдөө 7 мянган кубометр модон бэлэдхэгдэхэ. Ерэхэ жэл болотор 3 мянган гахай шахан таргалуулха шэнэ байра, тэжээл буйлуулха 2 цех ашаглалгада оруулагдаха.

Совхозой хүдэлмэришэдэй культурна ажаһуудалай эрилтэнүүдые хангаха зорилгоор ойн баярай жэлдэ совхозой түб тосхондо 350 хүнэй һууха клуб, 4 квартиратай 2 гэр, 2 квартиратай 6 гэр малшадта, совхозой бусад хүдэлмэрилэгшэдтэ бүтээгдэхэ. Мүн 6 наймаашантай 2 магазин, 2 бани баригдаха. Нютаг, тосхонуудаа болбосон түхэлтэй болгохо, модо һуулгаха, совхозой хүдэлмэришэдэй, алба хаагшадай гэрэй газаа талые гоёон шэмэглэхэ талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ.

Совхозой бүхы отделенинүүдтэ, фермэ болон бригадануудта ойн баярай урда тээхи мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрбэ. Совхозой хүдэлмэришэн бүхэн урдахи зорилгоёо тодорхойложо, бригаданууд болон фермэнүүд Агуужэ Октябриин 50 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө мүрысөөндэ оролсожо байна.

Совхозой коллектив 1967 ондо хоорондоо мүрысэхөөр Суулгын, Бэшүүрэй, Борьёогой совхозуудай хүдэлмэришэд, алба хаагшад болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые уряална.

Мүн бидэнэр Буряад ороной хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдые ойн баярай урда тээхи мүрысөөндэ бүгэдөөрөө жагсахыень уряалнабди.

Совхозой коллективэй даабаряар социалис уялгада гар табигшад:

Ц. ДОРЖИЕВ, «Эрдэм» совхозой директор; **Н. БЕЛОУСОВ**, парткомой секретарь; **В. ИЖЕВСКИЙ**, главна агроном; **Ф. МАКСИМОВ**, рабочкомой түрүүлэгшэ; **Ф. ФЕТИСОВ**, комсомолой комитедэй секретарь; **А. ДОРЖИЕВ**, главна инженер, **А. ХАЖЕЕВ**, главна зоотехник; **И. АКАТОВ**, главна ветврач; **Б. ДОРЖИЕВА**, Социалис Ажалай Герой, ахалагша хонишон; **А. ОЛЕЙННИКОВА**, һаалишан; **В. ВАРФОЛОМЕЕВ**, комбайнер; **Ц. ЦЫДЫПОВ**, **К. ВАРФОЛОМЕЕВ**, **В. ЧМЕЛЮК**, **Д. БАТУЕВ**, **Б. БАЛАГАНОВ**, отделенинүүдые эрхилэгшэд; **А. ТРОФИМОВА**, гахайшан; **Б. БУДАЖАПОВ**, ахалагша хонишон; **М. РЫЧКОВ**, тракторист; **И. КОЗЛОВСКИЙ**, тракторна бригадын бригадир.

КПСС-эй ОБКОМДО, РЕСПУБЛИКЫН МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

Мухар-Шэбэрэй аймагай „Эрдэм“ совхозой, Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой коллективүүдэй социалис уялга тухай

Агуужэ Октябриин социалис революциин табин жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө социалис мүрысөө дэлгэрүүлхэ зорилготойгоор Мухар-Шэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай, Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй абаһан социалис уялгануудые КПСС-эй обкомой бюро, республикын Министрнүүдэй Совет хаража үзөөд, һайшаан дэмжэбэ.

«Эрдэм» совхозой, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой коллективүүдэй абаһан уялгануудые колхознигуудай болон совхозуудай хүдэлмэришэдэй хамтын суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, Агуужэ Октябриин социалис революциин 50 жэлэй алдарта ойе ажалай амжалтануудаар угтахын түлөө социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлхыень республикын хүдөө ажахын министерствые, КПСС-эй райкомуудые, аймгүйсэдкомуудые, үйлэдбэриин управленинүүдые, колхоз, совхозуудай, партийна организацинууд болон хүтэлбэрилэгшэдые уялгалба.

Социалис мүрысөөнэй хэр зэргээр дэлгэржэ байһан тухай, абтаһан уялгануудай ямараар дүүргэгдэжэ байһан тухай саг үргэлжэ хэблэлдэ толилжо, радио болон телевиденеэр дамжуулжа байхаар республиканска болон аймагай газетэнүүдэй редакцинууд, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи радио-дамжуулга болон телевидениин комитет уялгалагдаба.

Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гэшүүдэй социалис уялга

…эй тээрэхи түрүүшын социа…нэй байгуулагдаһаар табин …ойе манай бүхы арадай тэм… …үдэр хүрэтэр жэлһээ бага …шиидхээ. Энэ хадаа алдарта …эрхимээр угтаха бэлэдхэл бү… …эт хүнүүд хэнэ.

…ажахын продуктнуудые саа… …бүри элбэгээр абахын түлөө …с мүрысөө дэлгэрүүлхэ гэжэ …эмгэтэй колхознигууд, хү… …хын мэргэжэлтэд, манай ар… …бүхы ажалшад нэгэн һанал… …шиидхээ. Энэ хадаа алдарта …эдхэгдэжэ байһан бүгэдэ ара… …гтэ манай багахан туһа нэ… …болохо байна.

…С-эй ЦК-гай мартын (1965 …ленумэй түүхэтэ шиидхэбэри… …хойшо эхилһэн шэнэ дэб… …замаар манай артелиин ажа… …оной бүхы хүдөө ажахы шэн… …дамтайгаар дабшажа ябана. …Пленумэй шиидхэбэринүүд …эй XXIII съездээр һайшаагда… …гаа бшуу.

…нэй ехэ туһаламжын ашаар …колхоз экономикоёо бэхижүүл… хүдөө ажахын продуктнуудые …бэгжүүлгэдэ 1966 ондо элитэ …рэ дүнгүүдые туйлаа. Манай …нүүд ороһото болон бусад та… …һайн ургаса хуряажа абаа. …о тарянай бүхы талмай дээ… …дунда зэргээр гектар бүриин …центнер, үнэтэ тарян бологшо …ын гектар бүриһөө 16,6 цент… …ургаса хуряажа абаа. Энэ жэлдэ …ээрээ 98700 центнер ороһо …абтаһан байна.

…эр баян ургаса сагай һайн ула… …болоолсохоһоо гадна, газар элдүүрилгын агротехническэ гуримуудые наринаар сахиһан, хабарай тарилгые болон бусад хүдэлмэриие эрхим болзорнуудта, һайн шанартайгаар, эмхитэйгээр үнгэргэһэн, гээлтэ хоролтогүйгөөр ургасаяа хуряажа абаһан манай полеводуудай, бүхы тракторна бригадануудай оролдосотой ажалай үрэ дүн мүн. Гектар бүриһөө 18,4 центнер ороһо таряа ургуулжа абаһан, Социалис Ажалай Герой Евлампий Павлович Бутаковой тракторно-тарян ажалай бригадын механизаторнууд һайнаар хүдэлөө. Нүхэд Пашинскиин, Заволотскиин тракторно-тарян ажалай бригадануудай механизаторнууд мүнөө жэлдэ энээндэ дүтэрхы үрэ дүн туйлаһан байха юм. Трактористнууд И. Поддельский, М. Заганшин, комбайнернууд Б. Цыденов, Ц. Чагдуров, И. Пашинский, луговод С. Таракановский болон бусад олон хүнүүд колхозно полинууд дээрэ эрхимээр ажаллаа.

Ороһото тарянай үндэр ургаса гүрэндэ таряа худалдалгаар гурба үлүүтэй жэлэй түсэб дүүргэхэ, тиигэжэ түсэбэй ёһоор 10 мянган центнэрэй орондо 33371 центнер ороһо таряа Эхэ оронойнгоо амбаарта оруулха арга манай колхоздо олгоо.

Имагтал түсэбһөө гадуур худалдаһан тарянай түлөө колхоз 370 мянган түхэриг, тэрэ тоодо 50 процентын нэмэлтэһээ 127 мянган түхэриг олзо нэмэжэ оруулаа. Тиихэтэй хамта ерэхэ жэлэй ургаса абахын тулада хэрэгтэй болохо хэмжээнэй үрэһые колхоз хүсэдөөр хаагаа, колхознигуудай ажалай түлөөһэндэ үгэхэдэ яһала хүрэхөөр хэмжээнэй ороһо таряа таһалан илгаа, нийтын мал ажалай тэжээлдэ зорюулан 28 мянган центнер ороһо таряа хаагаа.

Тарян ажалда туйлагдаһан амжалтанууд мяха, һү, нооһо абалгада мүн лэ нүлөөлһэн байна. Гүрэндэ продукци худалдаха гурбан кварталайнгаа түсэбүүдые манай малшад болзорһоонь урид: һүөөр — 108 процент, мяхаар — 112 процент, нооһоор — 110 процент дүүргээ. Нёдондо жэлэйхитэй сасуулбал нооһо худалдалга 44 центнерээр, һү—473 центнерээр, мяха — 855 центнерээр нэмэһэн байна. Н. Ощепков, Ю. Князькин бригадирнуудтай гүүртэнүүдэй коллективүүд һү һааха, гүрэндэ худалдаха түсэбүүдээ болзорһоонь урид дүүргээ. Һаалишад Н. Сычева, А. Гонтова, Е. Черепанова, Д. Санданова, хонишод И. Согонов, Ч. Менжиков, Ц. Галсанов болон бусад социалис мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана.

Хүдөө ажахын продуктнуудай улам ехээр абтаһанай ашаар колхозой мүнгэн олзо 1964 онойхитой сасуулбал мүнөө жэлдэ 580 мянган түхэригөөр нэмэхэ байна. Хэрбээ нёдондо жэлэй эсэстэ бидэнэр 264 мянган түхэриг хэрэглэгдээгүй мүнгэ зөөритэй байгаа һаамнай, энэмнай жэлэй эсэстэ 500 мянган түхэриг хүрэтэр дээшэлхэ. Олзын горитойгоор нэмэһэнэй ашаар үйлэдбэриин болон культурно-ажаһуудалай барилга бидэнэр ехээр хэнэбди. Типовой машинно-тракторна мастерской, 28 машинын байха гараж, хоёр квартиратай байрын гурбан гэр 1965—1966 онуудай турша соо бариабди, Культурын байшангай, колхозой правлениин байшангай барилганууд дүүргэгдэхэеэ байнхай.

Саашанхи түсэбүүдээ бидэнэр бүри ехээр хараалаабди. Агуужэ Октябриин социалис революциин алдарта 50 жэлэй ойе эрхимээр угтахын түлөө социалис мүрысөөндэ оролсоходоо, колхознигууд доро дурсагдаһан социалис уялгануудые абаба:

ТАРЯАН АЖАЛАЙ ТАЛААР

Тарян ажалые саашадань хүгжөөлгэ, ороһо таряа, нийтын мал ажалда хэрэгтэй тэжээл нилээд элбэгээр абалга шухала удха шанартай гэжэ тоолодог дээрэһээ газар таряалангые саашадаа бүри болбосоноор эрхилхын түлөө бидэнэр оролдосотойгоор тэмсэхэбди, гектар бүриһөө 16 центнерһээ бага бэшэ ороһо таряа 1967 оной ойн баярай жэлдэ абахабди. Тиигэжэ һүүлшын табан жэлэй үедэ дунда зэргээр жэлдээ 74 мянган центнер таряа абадаг байгаа һаа, 100 мянган центнер ороһо таряа хуряахабди. Эды шэнээн хэмжээнэй ороһо таряа абахадаа, бүхы тарилгын талмайда хүрэхөөр эрхим шанартай һайн сортын үрэһэ хүсэд хааха, гүрэндэ 35 мянган центнер таряа худалдаха, колхознигуудай ажалай түлөөһэндэ, нийтын малай тэжээлдэ шухала болохо хэмжээнэй ороһо таряа зорюулха аргатай болохобди.

Гектар бүриһөө кукурузын 150 центнер эшэ набша хуряахабди, юһэ мянган тонноһоо бага бэшэ гү, али энэ жэлэйхиһээ гурба мянган тонноор ехэ силос дарахабди. Тэрэнһээ гадна, мал ажалые тэжээлээр хүсэдөөр хангахын тулада сабшалангай гектар бүриһөө 12 центнерһээ бага бэшэ үбһэ сабшахабди, 17 мянган центнер — 1966 онойхидо орходоо 13 процентээр ехэ, эрхим шанартай үбһэ бэлэдхэхэбди.

Юунэй ашаар манай газар бүри үрэжэлтэй болохоб?

Хүдөө ажахын бүхы тарянай, сабшалангай үбһэ ногооной үндэр баян, тогтууритай ургаса абаха гээшэ газар таряалан юрэнхы дээрэнь болбосоноор эрхилэлгэһээ, али бүхы хүдэлмэриие, агротехническэ хэмжээ ябуулгануудые шанар һайтайгаар, хаһа саг соонь үнгэргэлгэһөө дулдыдаха байна. Һайнһаа һайн гэжэ арадай дунда дэмы хэлсэгдэдэггүй. Тиимэһээ ороһото тарянай үрэһэ ургуулан абаха асуудалда бидэнэр ехэ анхарал хандуулнабди, ерэхэ жэлэй тарилга хэхын тулада имагтал эрхим шанартай һайн сортын үрэһэ хаажа байнабди. Үрэһэ хааха, сэбэрлэхэ хүдэлмэриие 1966 оной декабриин 1 хүрэтэр дүүргэхээр хараалнабди.

Хуряалгын хүдэлмэри хэжэ байхатаяа хамта, манай механизаторнууд ерэхэ жэлэй ургасада үндэһэ һуури табин, 1700 гектар намарай паар хахалһан, 1540 гектар паарые һайнаар элдүүрилһэн байна. Тиимэһээ бүхы шэнииисээ гол түлэб һайн газар дээрэ — паарта, кукуруза болон горох, обёосой холисын таригдаһан газарта тариха байнабди. Тэрээнһээ гадна, үшөө 550 гектар тарянай газар дээрэ шииг нойто нэмээхын тулада намарай болон хабарай уһалалга хэхэбди, хүрьһэндэ органическа үтэгжүүлгэ тараахабди. 40 километр утатай уһалууриин бүхы һубаг ханаабуудые заһабарилжа, тэрэшэлэн хабарай сагта тарянай газар уһалха жэжэ һубагуудые малтажа ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхэбди. Энэ талмай дээрэһээ гектар бүриин 20—25 центнер ороһо таряа ургуулжа абахабди гэжэ багсаанабди.

Органическа үтэгжүүлгэ гаргажа тараахын тулада шухала болохо техникэтэй оньһожоруулагдаһан отряд байгуулаабди. Энэ отряд намарүбэлэй һарануудта ерэхэ жэлэй тарилгын хэгдэхэ газар дээрэ 15 мянган тонноһоо бага бэшэ шэбхэ гаргаха, тэдэнэй зургаа мянгыень 1967 оной январиин 1 хүрэтэр гаргажа дүүргэхэбди.

Тракторнуудые, газарай хүрьһэ элдүүрилдэг, тарилга хэдэг машинануудые Совет Армиин үдэр хүрэтэр дүүргэхэ байнабди.

Газар таряалан эрхилхэ научна талаараа үндэһэлэн баримталагдаһан гуримай хэрэглэгдээд лэ байхада, бүхы тарянай үндэр ургаса абажа болохо байна. Энээниие анхаралдаа абан, бидэнэр ерэхэ жэлһээ севооборотуудые хэрэглэжэ эхилхэбди, газар таряалан улам бүри болбосоноор эрхилдэг болохын түлөө саашадаа тэмсэхэбди. Хоёр мянган гектар газар дээрэ авиациие хэрэглэн гербицидүүдые тараах, тарилгын хойноһоо харууһалга эмхидхэхэ, ургаса хуряалгын поточно-түргэлэлгын метод болон амяарлан хуряаха арга нэбтэрүүлхэ байнабди. Эдэ хэмжээнүүд газарай хүрьһэнэй үрэжэл дээшэлүүлхэ, бүхы тарянай ургасые горитойгоор нэмээхэ арга олгохо.

Намагжашаһан дээрэһээ болоҗо, сабшалангаймнай хахад шахуунь манайда мүнөө хүрэтэр хэрэглэгдэлэггүй гээшэ. 900 гектар сабшалангай намаг хатааха хүдэлмэри мүнөө хэгдэжэ байнхай. Тэдэнэй 200 гектаргань культур-техническэ шухала хүдэлмэриин хэгдэһэнэй һүүлээр 1967 ондо тарилга хэгдэхэ байна. Үбэл, хабарай турша соо сабшалан дээрэ найма мянган тонно шэбхэ гаргажа тараахабди, 200 гектар газарые үтэгжүүлхэ, 200 гектар сабшалан дээрэ дисковани хэхэ, болдогыень отолхо, борнойлхо хүдэлмэри эмхидхэхэбди. Сабшалан болон кукурузын плантацинуудые бэлэдхэхэ, шанар һайнтайгаар уһалха хэрэгтэ түсгаар анхарал хандуулагдаха. Эдэ хэмжээнүүд мал ажалые тэжээлээр хүсэдөөр хангаха арга магнадта олгохо байна.

(Түгэсхэлынь 2-дохи нюурта)

АГУУЕХЭ ОКТЯБРИИН 50 ЖЭЛЭЙ ОЙЕ НЭРЭТЭЙ ТҮРЭТЭЙГӨӨР УГТАХЫН ТҮЛӨӨ

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта)

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта)

МАЛ АЖАЛАЙ ТАЛААР

Манай малшад Октябриин 50 жэлэй ойе эрхим һайнаар угтахын түлөө социалис мүрысөөндэ мүн лэ оролсонхой. Эдэнэр иигэжэ мэдүүлнэ: гүрэндэ һү худалдаха жэлэйнгээ түсэбые 1966 оной октябриин 25 болотор дүүргэхэ, жэлэй һүүл болотор түсэбһөө гадуур 1000 центнерһээ бага бэшэ һү худалдаха. Мяха худалдаха жэлэйнгээ түсэбые октябрь соо, үндэгэнэй — ноябрь соо дүүргэхэ. Ойн баярай жэлдэ гүрэндөө мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэбые январь соо дүүргэхэ, мал ажалай бүхы ашаг шэмын талаар жэлэйнгээ түсэбүүдые ноябриин 7 хүрэтэр түгэсхэхэбди.

Агуехэ Октябриин 50 жэлэй ой хүрэтэр колхознай гүрэндөө 3900 центнер, ноябрь—декабрь соо үшөө 300 центнер мяха худалдаха. Тиин гүрэндэ мяха худалдалгаа 10 процентээр дээшэлүүлхэ, 750 центнер гү, али энэ жэлэйхиһээ 5 процентээр ехэ нооһо худалдаха. 9,5 мянган центнер гэхэ гү, али түсэбтэ табан жэлэй һүүлшын жэлдэ хараалагдаһанай шэнээн һүн худалдагдаха.

Мал һүрэгөө амжалтатай һайнаар үбэлжүүлхэ гээшэ мал ажалай продукци абаха түсэбүүдые дүүргэлгын гол нүхэсэлнүүдэй нэгэн байһыень хараада абажа, колхозой малшад болон механизаторнууд малайнгаа фермэнүүдые октябриин һүүл тээшэ үбэлжэлгэдэ гүгэс бэлэн болгохо, байранууд ба тэжээлэй кухнинуудые заһаха, тэжээл буйлуулдаг техникэеэ бэлэн болгожо ашаглалгада оруулха, фермэнүүдэй газаа үбһэ тэжээл зөөхэ, бүхы һолоомоёо поли дээрэһээ суглуулжа һүрилхөөр шиидэбэ. Бүхы фермэнүүд, бригадануудаа дүршэлтэй бэрхэ малшадаар хангахабди. Ойрын үдэрнүүдтэ фермэ бүхэндөө һолоомо гидролизно аргаар дрожжолжо эхилхэ, малдаа бүлеэн уһа ууулгаха, имагтал буйлуулагдамал тэжээл үгэхэбди.

Гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө дүүргэхын тула, мал абадаг пунктда январь соо тушаахын тула 120 эрэ хашараг, 300 гахай тордин шахахабди. Үшөө 200 толгой үхэр үбэлэй турша соо тордигдон шахагдаха. Зундаа 3000 хони, 400 бодо үхэр бэлшээн таргалуулхабди. Гол түлэб дундаһаа дээшэ хүшэгэй, 300 килограммһаа доошо бэшэ шэгнүүртэй бодо үхэрнүүдые гүрэндэ тушаахабди. Энэ жэлэй һүүл тээшэ 200 толгой гол эхэ, нэгэ түрэхэ гахайнуудтай болоод байхабди, 1600-һаа үсөөн бэшэ поршоонхо абаха, 800 центнерһээ бага бэшэ гахайн мяха гүрэндөө худалдахабди. Энэмнай 1966 онойхиһоо 2 дахин ехэ болохо байна. Жэлэй һүүлдэ 1100 толгой гэхэ гү, энэ жэлэйхиһээ 10 процентээр олон гахайнуудтай байхабди. Энэ зорилгоёо дүүргэхын тула октябрь—ноябрь соо бүхы эхэ гахайнуудаа ороондо оруулха, тэдэниие түрүүлжэ абахын тула һайтар бэлдэхэ, гахайнуудые тэжээхэ, түргэнөөр шахан таргалуулха хүдэлмэри эмхидхэхэбди.

1967 ондо малай үүлтэр һайжаруулхын тула нилээд ехэ хүдэлмэри хэхээр хараалагдаа. Тэрэнэй тула бүхы хонин һүрэгнай класс классараа, нооһонойнгоо үнгөөр илгагдаха. Хонин һүрэгэй гол үүлтэрынь болохо эрхим үүлтэрэй, нэгэдэхи классай 670 хурьга зундаа худалдан абаабди. Гахайнуудайнгаа үүлтэр һайжаруулхын тула Шергинскэ совхозһоо 100 эхэ гахай худалдажа абанхайбди. Манай бүхы фермэнүүдтэ искусственна аргаар үрэжүүлгын пунктнууд бии, үнеэдэй ашаг шэмэ бүридхэхэ хэрэг һайжаруулагдаа. Һэльбэлтэ болохо залуу малнуудые һү ехэтэй эрхим үнеэдһээ, мүн ашаг ехэтэй эхэ хонидһоо шэлэн илгахабди. Хонин ажалда, мүн үхэр малдашье искусственна аргаар үрэжүүлгэ хэхэ гуримуудые наринаар сахибал, үнеэдэй, хонидой һубайралгатай тэмсэхэдэмнай туһалха, ойн баярай жэлдэ манай ажахын 100 үнеэн бүриһөө 90-һээ үсөөн бэшэ тугал, 100 эхэ хонин бүриһөө 90 хурьга, 100 эмэ түлгэ бүриһөө 75 хурьга абаха арга олгохо байна. Тиимэһээ 1967 ондо 10500 гэхэ гү, али энэ жэлэйхиһээ 13 процентээр олон хурьгадые, энэ жэлдэ хүлеэгдэһэн 700-най орондо 825 тугал абажа түлжүүлхэбди.

БАРИЛГЫН ТАЛААР

Тариан ба мал ажалһаа абтадаг олзо оршын ехэ болоһон дээрэһээ хубаагдадаггүй фонддоо мүнгэ ехээр оруулха, үйлэдбэриин, культурно-ажаһуудалай ба бусад барилгануудые олоор хэхэ, тосхонуудаа болбосон түхэлтэй болгохо аргатай болонобди.

Мүнөө 320 һууритай Соёлой шэнэ байшангай барилга дүүргэгдэхэ дүхэжэ байнхай. Тэндэмнай кинофильмүүдые харуулха үргэн экрантай зал бии байха. Спортын залтай, 320 хүнэй һураха дунда һургуулиин гэр, 50 һууритай үхибүүдэй саад, столово, 30 һууритай гостиница, хамтын бани, 50 номертой телефоной автомат станци, малшадай байха байрануудые барижа эхилхэмнай. Ерэхэ жэлдэ таряа хадагалха эрхим байрануудтай оньһожоруулагдамал тоог, нооһо хайшалха 40 машинын тодхогдохо пункт, бүхы хүдэлмэрииень бүрин оньһожоруулагдаһан 400 үнеэдэй байха байра барижа эхилхэбди. Агуехэ Октябриин ойн һайндэр хүрэтэр бүхы тосхонуудаа болбосон түхэлтэй болгохо, үзэсхэлэн мододы һуулгахабди.

«Хайшаншье гээд һаань» продукци үйлэдбэрилхэ гэһэн зорилго габинагүйбди. Бидэнэй үйлэдбэрилһэн бүхы юумэн үнөөр хямда байха, ажахымнай һалбаринууд ашаг олзо ехэтэй болохо ёһотой. Энэнэй тулада ажахын тоосоо улам һайнаар дэлгэрүүлхэ, продукциин өөрынь үные хямдаруулха гэжэ оролдохобди. Продукци үйлэдбэрилгын талаар үйлэдбэриин даабаринуудые, гаргаша хэхэ лимидүүдые, тариан ба мал ажалай продуктнуудые ехээр абаханайнь түлөө, тэдэнэй өөрынь үные хямдаруулһанайнь түлөө колхозниггуудаа урмашуулха матер[иальна] хэмжээнүүдые үйлэдбэриин [...]цэ бүхэндэ хүргэхэбди.

Колхозно үйлэдбэри жэл [...] улам орёо нарин болоно ба[йна]. Энээнһээ уламжалан, хүнүүд[эй] дэм мэргэжэл, дүй дүршэлынь [...] хэмдээ үлэхэ ёһогүй болоно. Энэ[...]рые хараада абажа, ерэхэ ү[...] хабартаа механизаторнуудай, [...]шадай, хонишодой, бусад мал[...] техническэ, агрономическа, [...]ническэ эрдэм шадабариие, ко[...] экономико мэдэлгыень дээшэ[...] һуралсал колхоздоо эмхидхэхэ[...]

Колхознигуудай даалгабар[...]циалис уялгада гар табигша[...]

Н. ЩЕРБАКОВ — колхозой правлениин түрүүлэгшэ, **С.** [...]**ИНОВ** — колхозой парткомой секретарь, **Е. БУТАКО**[...] Социалис Ажалай Герой, тракторна бригадын бриг[...] **Ч. МЕНЖИКОВ** — эхэ хонидой отарын ахалагша хони[...] **Н. СЫЧЕВА** — һаалишан, **Ф. КАУРОВ** — колхозой ах[...] зоотехник, **И. ПЕРЕТОЛЧИН** — колхозой ахамад агр[...] **Н. ПОДДЕЛЬСКИЙ** — Гэгээтын отделениие даагша, **Г.** [...]**ШИНСКИЙ** — Баянай отделениие даагша, **С. ТАРАКА**[...]**СКИЙ**—луговод, **Д. БОДИЕВ** — колхозой ахамад эконо[...]

ПАРТИЙНА ҺУРАЛСАЛАЙ ЖЭЛ ЭХИЛБЭ

Кабанскын аймагта хаа хаанагүй политическэ гэгээрэлэй һуралсал эхилбэ. Аймагай предприяти, эмхи зургаануудай агитатор болон пропагандистнууд дүй дүршэлөө халан абалсаха зорилгоор ходо сугларжа, хөөрэлдэжэ байдаг. **ЗУРАГ ДЭЭРЭ:** партиин райкомой политһуралсалай кабинет соо ээлжээтэ хөөрэлдөөн болоно байна.

Ф. СОРОКИНОЙ фото.

СОЦИАЛИС ОРОНУУДААР

СОВЕТ ЗАСАГАЙ 50 ЖЭЛЭЙ ОЙН ХҮНДЭЛЭЛДЭ ЗОРЮУЛАГДАҺАН ФЕСТИВАЛЬ

ВАРШАВА. Агуехэ Октябриин социалис революциин 50 жэлэй ойдо зорюулагдан үнзэргэгдэхэ поэзиин талаар эдэбхитэдэй театрнуудай бүхэ-польско XIII фестивалиин гуримые ПНР-эй Культурын министерство хараалан зохёогоо. Поляк болон ород уран зохёолшодой, поэдүүдэй зохёолнууд, СССР-эй арадуудай зохёолнууд фестивалиин программада оруулагдаха байна. Тэрээнһээ гадна, фестивальда хабаадагшад өөрынгөө репертуарта дэлхэйн арадуудай шүлэгүүдые, зүжэгүүдые, романуудай бүлэгүүдые оруулжа шадаха байна.

Фестивалиин түгэсхэлэй хуби ерэхэ жэлэй октябрьда Познаньда болохо юм. Нэгэдэхи һуури эзэлһэн коллективүүд шагналнуудта хүргэхэ байна. Тэдэнэй тоодо Советскэ Союзда аяншалга оролсоно. Республика соогор заншал болоһон үүсхэлшэдэй театрай мүнөөнэй фестиваль ехэ һонирхолтой байхаар хүлеэгдэнэ гээд Польшын «Жыче Варшавы» гэжэ газетэ бэшэнэ.

800 ОРОД КЛУБ

ПРАГА. Чехословакиин хоёр миллион хүн зон ород клубууд, һургуулинууд болон курсануудта ород хэлэ шудална. Ород хэлэн эндэ угаа хүндэтэй болонхой юм.

Агуехэ Октябриин табин жэлэй ойн хүндэлэлдэ зорюулан, ород клубууд олон тоото хэмжээ ябуулгануудые, тэрэ тоодо Чехословакиин һурагшанартай оовет хэлэ бэшэг шэнжэлэгшэдэй уулзалгануудые хараалһан байна. Ород яряанай хэлэнэй хэшээлнүүд октябрь һараһаа эхилэн телевидеэр, радиогоор дамжуулагдадаг болоо.

Ниитэ республиканска конференци һаяхан Брнодо боложо, ород хэлэ шудалха асуудалнуудые, тэрэниие зааха шэнэ аргануудые зүбшэн хэлсээ, научно-техническэ литературын оршуулгануудые нарижуулан һайжаруулха онол арганууд харижа үзэгдөө. Газаршад (гид) болон оршуулгашадые бэлэдхэхын тулада нёдондохи һуралсалай жэлдэ орон дотор 800 ород клуб, 900 тусхай дээдэ курса хүдэлһэн байна. Эдэ курсануудай хэдэн мянгаад һурагшад экзаменуудаа амжалтатайгаар барижа гараа. Чехословак-совет хани барисаанай союзай эмхидхэһэн һурагшанарай курса илангаяа һайнаар хүдэлөө.

«ХҮЙТЭН ҮДЭРНҮҮД» ГЭЖЭ ФИЛЬМ ҺОНИРХОГДОНО

БУДАПЕШТ. Режиссер Андраш Ковачой «Хүйтэн үдэрнүүд» гэжэ шэнэ фильм Венгриин кинотеатрнуудта харуулагдажа, ехээр һонирхогдоно. Карловы Варыда болоһон һүүлшын кинофестивалиин үедэ энэ фильм үндэр шагналда байха юм.

Югославиин Нови-Сад гэжэ городто 1942 ондо фашистну[д] үйлэдэһэн гэмтэ ябуулга[н] фильм соо харуулагдана. Т[...] гурба мянга гаран сербүүд б[...] еврейнүүд хэдэхэн үдэрэй т[...] соо алагдаһан байгаа бшуу [...] һата алалгада баатуулан хаб[...] һан дүрбэн хүнэй хуби за[...] гол анхарал хандуулагдаһан [...]на.

Шүүмжэлэгшэдэй нэгэн [...] һанамжын ёһоор, энэ фильм [...] алис киноискусствын ехэ түй[...]та болоно. «Непсибадшаг» [...] газетын шэнжэлэгшэ «Хү[йтэн] үдэрнүүд» гэжэ картиные «[...] жэлтын замда ябаһан венгер [кине]матографиин шэнэ элитэ ех[э] хёол» гэжэ нэрлэнэ. Фил[ьм] оператор Ференц Сечениин [...] бири, артистнууд Иван Да[...] Золтан Латинович, Адам Си[...] болон Тибор Силади гэгш[...] наадалга шэнжэлэл соо үндэ[р] сэгнэгдэнхэй.

АЙЛ БҮХЭНДЭ — НОМ

ПХЕНЬЯН. Хада толго[...] болон барайгарай полину[...] хүреэлэгдэһэн Чхоннамри [...] тосхондо тарияашадай гэр[...] тиимэ олон бэшэ юм. Зүгөөр [...] клуб, библиотекэ бии. Дэл[хэйн] классигуудай, Корейн уран зох[ёол]шодой номуудай хэдэ мя[нган] том библиотекэ соонь бии. [...] айл бүхэндэ номуудай бай[...] хаража болохо юм.

Тарияашад, илангаяа залуу[...] номдо хүндэтэйгөөр, дураа[...] хандадаг гээд Социалис ажа[...] залуушуулай союзай нютаг[...]ганизациин секретарь нүхэр Чи[...] Чон хөөрэнэ. Хүдөө ажахы эр[...]дэ хүнүүд мүнөө урданой[...] орходоо һураггүй сүлөөтэй [...]жо, болбосоролоо дээшэлү[...] саг ехэтэй болоо. Тэдэнэр [...]хыһаа харанхы хүрэтэр хүдэ[...] болинхой. Хүдөө нютагуудта [...]шина техникые гүрэн бороо[...] эльгээжэ байдаг.

КНДР-эй бүхы хүдөө тосхо[н]дай ажалшад мүнөө иимээр [...] һуудаг болоо. Тариашадай [...] байдалые саг үргэлжэ һайжар[...]хын тулада Корейн Ажалай [...]ти хүдөөдэ соёлой болон тех[ни]скэ хүбисхал хэжэ байдаг [...] Корейн тосхонуудта долоон [жэ]лэй уялгата һуралсал бэелүүл[...]дэг, ехэ наһатанай һургууль[...] эмхидхэгдэнхэй, залуушуулай [ор]ганизацинууд гэгээрэлэй ехэ [хү]дэлмэри хэдэг.

(АПН)

ҺУРАЛСАХА ҮДЭР—ПОНЕДЕЛЬНИК

ХОРИ. **(Телефоноор абтаба).** Манай аймагай совхозуудай партийна организацинуудта октябриин 17-до түрүүшын хэшээлнүүд эхилбэ.

Һуралсалай жэлэй урда тээ бэлэдхэлэй хүдэлмэри хэгдэһэн байгаа. Пропагандистнарай семинар үнгэргэгдэһэн, захяа заабари үгтэһэн. Аймагтамнай 109 пропагандистнар хүдэлдэг. Эдээндэ зорюулан, радио-дамжуулга хэһэн байгаабди.

Һуралсалай үдэр—понедельник гэжэ тогтоогдонхой. Эхин шатын политическэ һургуулинууд, марксизм-ленинизмын үндэһэ шудалха һургуулинууд, теоретическэ семинарнууд хоёрдохи жэлээ хүдэлжэ эхилбэ. Хэдэн һургуулинууд шэнээр эмхидхэгдээ. Пропагандистнуудта методическа туһаламжа үзүүлхэ зорилгоор ажахы бүриин центртэ олониитэ эдэбхитэдэй хүсөөр хүдэлдэг политическэ гэгээрэлэй кабинедүүдые эмхидхэхээр бэлдэжэ байнабди.

Түрүүшын хэшээл яһала эмхитэйгээр үнгэрөө юм. Жэшээнь, Анаагай совхоздо, Худанай леспромхоздо түрүүшын хэшээл һайнаар эмхидхэгдээ.

Һуралсалай энэ жэлэй туршада пропагандистнарай мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ хүдэлмэри ябуулхабди.

З. ЛУБСАНОВА,
партиин Хориин райкомой партийна һуралсалай кабинедые даагша.

ТҮРҮҮШЫН ҮДЭР

Октябриин 17. Анаагай совхозой гурбадахи отделениин конторо гэгээн гэрэлтэй, дулааханаар түлигдэнхэй, стол, стул бэлэдхэгдэнхэй.

Үдэшын 8 саг. Дэбтэр, саарһа, ном бариһан хүнүүд хаана хааһаа сугларба. Тэдэнэй дунда совхозой һаалишан Дыжигма Сахияева, хонишон Дашадоржо Нимаев, фермые эрхилэгшэ Жанчип Базаров болон бусад коммунистнар.

Пропагандист нүхэр Гончик Банзаргашеевич Гомбоев (Буряадай АССР-эй габьяата багша) хэшээлээ е[х]эхээр болобобди гэжэ соносхоод, энэ жэлдэ партийна эхин һургуулида үзэхэ программатаяа танилсуулба. Баһал хэдэ хэдэн эмхидхэлэй асуудал шиидхэһэнэй һүүлээр тон һонор, һонирхолтойгоор түрэл буряад хэлэн дээрээ «Советскэ олониитын байгуулалга» гэһэн темэ хөөрэжэ үгэбэ. Ойлгожо, һонирхоһон дээрэһээ зарим һурагшад элдэбын гүнзэгы удхатай асуудалнуудые һуража элирүүлнэд.

Иигэжэ энэ үдэр партийна һуралсалай хэшээл эхилбэ.

Д. ДАГБАЕВ.

ЕХЭ АНХАРАЛ ТАБИГДАНА

ПЕТРОПАВЛОВКА. **(Телефоноор абтаба).** Партийна һуралсалай жэл эхилбэ. Шэнэ программын ёһоор, нёдондо эмхидхэгдэһэн һургуулинууд мүнөө хоёрдохи жэлээ хүдэлжэ эхилээ.

Манай аймагай ажахынуудай, эмхи зургаануудай партийна олон организацинуудта коммунистнуудай һуралсал эмхитэйгээр захалба. Жэшээнь, «Мир», «Коммунизм» колхозуудай, Оёорой совхозой бүхы отделенинүүдэй партийна организацинуудта түрүүшын хэшээл октябриин 17-до үнгэргэгдөө.

Зэдэ станциин дэргэдэхи предприяти, эмхи зургаануудай партийна организацинуудай дэргэдэ эхин шатын политическэ 4 һургуули, марксизм-ленинизмын үндэһэ шудалха нэгэ һургуули — эдэ хоёрдохи жэлээ хүдэлхэнь.

Октябриин 17-до эндэхи эхин шатын хоёр һургуулида хэшээл болоо. Тэдэнь яһала һайнаар үнгэрөө юм. Нүгөө хоёр һургуулида түрүүшын үдэр хэшээл үнгэргэгдөөгүй. Марксизм-ленинизмын үндэһэ шудалха һургуулида средада хэшээлынь болохо. Эндэхи дунда һургуулиин директор нүхэр Мансарунов пропагандистаар хүдэлнэ.

Зэдэ комбинадай бааза, тарияа тушаан абадаг пунктын партийна организацинуудай дэргэдэхи эхин шатын политическэ һургуулинуудай хэшээлнүүдэй болоогүй ушар шалтагаан элирүүлэгдээ. Энэ асуудал партбюро дээрэ хэлсэгдэһэн. Юуб гэхэдэ, хэшээл бүхэнэй таһалдаха ябадалые онсо ушар гэжэ харагдаха ёһотой. Хоёр пропагандистнар—нэгэниинь үбшэн байгаа, нүгөөдэнь үдэшын һургуулида хүдэлдэг багша. Энэл неделидээ хэшээл үнгэргэгдэхэ болоо.

Мүн Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо түрүүшын хэшээл таһалдаа. Партийна бюро дээрэ энэ асуудал тусгаар хэлсэгдэхэ юм. Энэ мэтээр партийна һуралсалай түрүүшын үдэрһөө эхилээд ехэ һаналаа табижа, юрэнхыдөө коммунистнуудай һуралсал үндэр хэмжээндэ табиха хүсэлэнтэйбди.

С. ГОМБОЖАПОВ,
КПСС-эй Зэдын райкомой партийна һуралсалай кабинедые даагша.

ТҮРҮҮ ДҮЙ ДҮРШЭЛҺӨӨ

АМЖАЛТА ХҮНГЭХЭНӨӨР ТУЙЛАГДАДАГГҮЙ

Будацырен Шагжиев!.. Энэ хүнэй омог нэрэ аймагаймнай алишье нютаг голой малшадай дунда һүүлшын жэлнүүдтэ ходо дурдагдажа, хонишодой суглаа, зүблөөндэшье магтаалда хүртэжэ, газетын хуудаһанда домоглогдон, алдар нэрээ дуудуулжа байдаг болонхой. Ямархан хүн байгааб?

Урдамни бэеэр набтаршаг, буурал-таһан толгойтой, наранай элшэдэ хүрилшэһэн шарайтай үбгэжөөл согтой зөөлэн хараса нюдөөрөө энеэбхилһэндэл байгаа һэн.

Августын эхеэр Химнын совхозой главна зоотехник И. А. Кавелин нүхэр Шагжиевай хүтэлбэрилдэг отарын хүдэлмэриин түрүү дүй дүршэл тухай согсолон хөөрэжэ үгөө юм.

Энэ хүмнай хонин ажал дээрэ долоодохи жэлээ хүдэлхэ зуураа, тэрэнэй амаргүйхэн байдалые «хүзүүн дээрээ» гэхээр үзэһэн, хониной абари аашашье, амидарал тэжээбэриие мэдэжэ абаһан. 1963 ондо түлгэнүүдэй отара даажа абаад, Шагжиевтан тэдэнээ түллэхэ саг болоторнь хүсэ шадал горитойхон абхуулжа томожохынь түлөө ехэхэн лэ оролдобо. Залуу хонидоо хабарай үедэ түл абахаар ороондо табяад, хойто жэлын отарынгаа 750 зүһаг хонидой зуун толгой бүхэнһөө 85 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ юм. Иимэ дүнгые ёһотойл амжалтадал тооломоор байгаа. Юуб гэхэдэ, түрүүшынхеэ түлгэ хони хурьгалуулха гээшэ тиимэшье бэлэн хэрэг бэшэ юм.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо мүнөө болотор Шагжиевтан гурбадахи жэлээ хабарай сагта хонидойнгоо түл абана. Шагжиевай отарынхид нёдондо үрэжүүлгээ богонихон болзор соо үнгэргэжэ, хабарай үедэ оройлоол 22 үдэр соо 749 эхэ хониноо 715 хурьга абажа, бүгэдыень бүтэн бүрин түлжүүлжэ шаданхай.

Нүхэр Шагжиевай отарын коллектив ажал хүдэлмэреэ яажа эмхидхэнэб? Хайшан гээд жэлһээ жэлдэ амжалтаяа арьбадханаб? Отарадань дүрбэн хүн ажалладаг. Ажахын жэл соо хонишодой хүдэлмэри хуби багсаамжатайгаар хубаагдадаг.

ҮРЭЖҮҮЛГЭДЭ ОНСО АНХАРАЛ

Нэн түрүүн эхэ хонидоо ороондо оруулхаһаа хоёр гурба һара урид хурьгадһаань һалгаажа, эгээл ногоо һайнтай бэлшээридэ, намарай газар тарияаланда, саг сагтань ундалуулжа байгаад харюулхые оролдодог. Тэрэшэлэн хусануудаа һайнаар эдеэлүүлхэ, харууһалха хэрэгтэшье анхаралаа хандуулһаар.

Ноябриин эхеэр үрэжүүлгынгээ пунктын бүхы хэрэгтэй зэр зэмсэг, түхеэрэлгэ бэлдэжэ дүүргэөд, энэ һарынгаа тэнгһээ хойшо хонидоо үрэжүүлжэ захалдаг. Хонидойнгоо үрэжүүлгые үглөөгүүр эртэлэн эхилжэ, час хахад, хоёр час багаар, тиигээд үдэшын 4 часта тэрэл хусынгаа үрөөр дахин үрэжүүлдэг юм.

Үрэжүүлгэ хэһэн хонидоо амяарлажа, бүлэгөөрнь харууһалдаг. Искусственна үрэжүүлгын түрүү арга зүбөөр хэрэглэдэг болоһоной ашаар ороондо оруулһан бүхы хонидойнгоо 90—95 процентые жэл бүри түрүүлжэ, түлынь һайнаар абадаг байнэ.

— Отарынгаа бүхы хонидые юрэнхыдоо 20—25 үдэр соо үрэжүүлжэ дүүргэдэгби. Жэшээлхэдэ, нёдондо жэлдэ ноябриин 19-дэ эхилээд, декабриин 9-дэ үрэжүүлгээ түгэсхөө һэмди,—гээд үнинэй дүй дүршэлтэй техник-үрэжүүлэгшын мэргэжэлтэй хонишон Цэбээн-Еши Шагжиева хөөрэнэ.

Хонидоо үрэжүүлжэ дүүргэөд байхадаа, Шагжиевай отарынхидай урда мүн лэ харюусалгатай зорилго табигдадаг. Намартаа һайсахан адуулһан хонидоо үбэлэй үедэ хүсэ тамирыень алдуулхагүй, шадаал һаа тобир тарган ондо оруулхые оролдодог. Юуб гэхэдэ, тобир тарган хонидһоол өөдэргэн, бэеэр томо хурьган түрэдэг байһаниинь мэдээжэ. Энээниие хараадаа абажа, үбэлэйшье бэлшээриие боломжотой зохидоор хэрэглэхые оролдодог юм. Отарые үбэлжэлгэдэ бардам хүрэхэ үбһэ тэжээлээр хангадаггүй дээрэһээ, Шагжиевтан шадалтай һайн хонидоо бүхэли үбэлдөө харюулжа гарадаг байна. Тиигээдшье үбэл зохид саг соонь бэлшээридэ гаргагдадаг. ехэ хүйтэндэ бэлшэжэ дабаһан хонид тобир байдаг, мүн нооһониинышье һэргэлэн, ургасатай байха юм гээд отарынхид өөһэдынгөө дүй дүршэлһөө тобшолол хэнхэй. Энэньшье зүбтэй: хуушанай малшад: «хорёодо хаалгатай хэбтэһэн хонид хээлиеэ татадаг» гэжэ хэлсэгшэ. Малшье хадаа бухиндаагаа тараан ябажа, бэлшэжэ байхадаа задарюун. эдихэдээшье бэрхэ, түлыньшье һайн байдаг. Энээн тушаа Будацырен зарим малшадта дурдан һануулдаг. Үбһэ тэжээлээр хэды дуталдажа байгаашье һаа, Шагжиевай отарынхид тобир тарганаар хонидоо ороондо оруулжа шададаг, үбэлжэлгын хатуу үедэшье малаа тураажа үзөөгүй юм. Энэ хэрэгтэ үбэлэй бэлшээри ехэхэн лэ туһа хүргэдэг юм. Нёдондо үбэл тус отарада 450 центнер үбһэ хүртөөмжэтэй байгаад, миил 340 центнер үгтөө бэлэй. Харин ондо ороходоо 20 центнер үбһэеэ арьбалжа шадаад, хүршэ малшадаа гайхуулһан юм. Тэдэнэй заримаиинь: «Үгы, Будацырентэмнай манһаашье бага гэхээр үбһэтэй үбэлжөө һэмнай, хабарай гаратар үбһэеэ яажа арьбалжа шадаа гээшэб? Хонидыньшье тобир һайнууд, гайхалтайл!» гэлсээшэд олон һэн.

Зүгөөр тиимэ ехээр гайхаха тагнахааршье ямар нэгэн нюуса юумэ Шагжиевай отарада үгы ааб даа. Ажалша бэрхэ абьяастай хүн арга хургыень олоод лэ байдаг гээшэ. Нёдондо үбэл Шагжиевтан өөһэдынгөө хүсөөр 10 машина ногоон шэлбүүһэ бэлдэжэ, тэрэнээ зөөһэн. Хонидтоо үдэр бүхэндэ хуби табижа эдюулһэн байна.

ТҮЛ АБАЛГА, НАРАЙ ХУРЬГА ХАРУУҺАЛГА

Нүхэр Шагжиев нарай хурьгадаа харууһалха, тэдэнээ зүбөөр эдеэлүүлхэ хэрэгтэ онсо анхаралаа хандуулдаг юм. Отарадахи хонидойнь хурьгалга хадаа жэлһээ жэлдэ апрелиин хахадһаа эхилээд, майн тэн болотор үргэлжэлжэ дүүрэдэг. Жэшээлхэдэ, энэ жэлдэ түрүүшынгээ хурьгадые апрелиин 17-ноор, харин һүүлшынгээ түл майн юһэндэ абаа. Тиихэжэ хабар орой 22 хоног соо 715 хурьгад абтаһан байна. Энэмнай дунда зэргээр абахада, үдэртөө 32 түл абтаһан болоно. Иимэ богони болзор соо эды шэнээн хурьгадые нэгэшье гарзада оруулангүй абажа тэнжээхэ гээшэ гайтайхан лэ хэрэг.

Тобир тарганаар үбэлжэлгэдэ оруулагдаһан эхэ хонидһоо хабарай үедэ хурьга абахада нарайшье һаа, хоёр арбаад хоногһоол эхээ дахажа хабарай хүхэ ногоондо гарадаг. Тиимэһээ хабартаа хурьгадай хойноһоо харууһалга гээшэ үбэлэйхидэ орбол нилээдгүй хүнгэрнэ. Шагжиевтан түл абалгын эгээл халуун үе соо газаа досоохиие хэжэ байха хүдэлмэришэниие абаад, өөһэдынгөө хүсөөр хамаг хурьгадаа абадаг заншалгай юм. Тиигээдшье дүй дүршэлгүй хүндэ түл абалгын шанга хэрэгые даалгахаһаа огто арсадаг. Хэдэн зуун нэгэл зүһэ үнгэтэй нарай хурьгадые эхыень олгуулжа хүхүүлхэ, эдеэллэхэ гээшэ түбэгтэйхэн хүндэ ажал ха юм. Зарим хонидой хурьгаяа абажа үгэхэгүйдэнь, урдын хонишодой заншалаар тээгэлжэ, уянгата аялга татахашье ушар али олон болодог. Малшье хадаа уярха табисууртай, өөрынгөө түлые танижа, энхэрэн абаха ушартай болодог юм. Илангаяа нарай хурьганда эгээл шэмэтэ һайн тэжээлынь эхынь һүн болоно.

Хурьгад амяарлагдатараа 4 һараһаа үлүү саг соо эхэтэеэ сугтаа ябуулагдадаг. Тэдэнээ эхэһээнь һалгаахада ехэл болгоомжотойгоор амяарлахые оролдодог. Юуб гэхэдэ, хурьгадые эхэһээнь гансата таһалбал, эхэ хонидой дэлэн дэлбэржэ, хабдадаг байха юм. Тиихэгүйн тула хурьгадаа илгахынгаа урда тээ һүүлшын хэдэн үдэрнүүдтэ тэдэниие эхэһээнь дадхаажа байгаад амяарлаха шухала гээд Шагжиевай отарынхид хэлсэдэг.

Дээрэ дурсагдаһан эдэ бүхы арга хэрэглэн, эрхимээр харууһалһанай ашаар хурьгадаа нэгэшье гарзада оруулангүй, томонууд болгодог байха юм. Нёдондо Шагжиевтан дунда зэргээр толгой бүхэнэй 24 килограмм болохо хурьгадые тушаагаа һэн. Мүнөө жэлэй хурьгад бүришье һайн. 715 хурьгадайнь толгой бүриин шэгнүүр дунда зэргээр 24,5 килограмм болоһон байна.

Иигэжэ Шагжиевтан жэл бүри отара болохоор хурьгадые тэжээжэ тушаана. Энэ хэрэг абьяастай бэрхэ оролдолгын хүсэнһөө. Будацырен Шагжиев туйлаһанаараа һанаагаа амардаггүй, ямар шэнэ юумэн, түрүү дүй дүршэл бии болоноб—тэрэниие мэдэжэ хадуужа абаад, бодото ажал дээрээ хэрэглэхые оролдодог сүлхэ зоригтой хүнэй нэгэн юм.

Ц. БАЛДАНОВ.

Сэлэнгэ.

Прагын уһанай ажахын н[аучно]-шэнжэлэлгын институтда [...] укануудай доктор инженер [Вла]дислав Лисковецой хүтэлбэр[...] уһанай ехэ системын мод[...] туршагдажа байнхай. Энэ о[...]нарин түхеэрэлгэ Желивкэ [...]жэ мүрэн дээрэ хаалта бар[...] тогтооһон сөөрэмһөө сэбэр у[...]най Прагада абтадаг бай[...] тааруулжа байха юм. 1971 [...] хүрэтэр Чехословакиин ниис[...] Желивкэһээ уһа абажа эх[...] байна. Зураг дээрэ: инж[енер] Л. Лисковец, техник-лабор[ант] Вожена Хрдлигкова институ[тай] лаборатори соо туршалга х[...] байна.

ЧТК-гай — ТАСС-ай ф[ото]

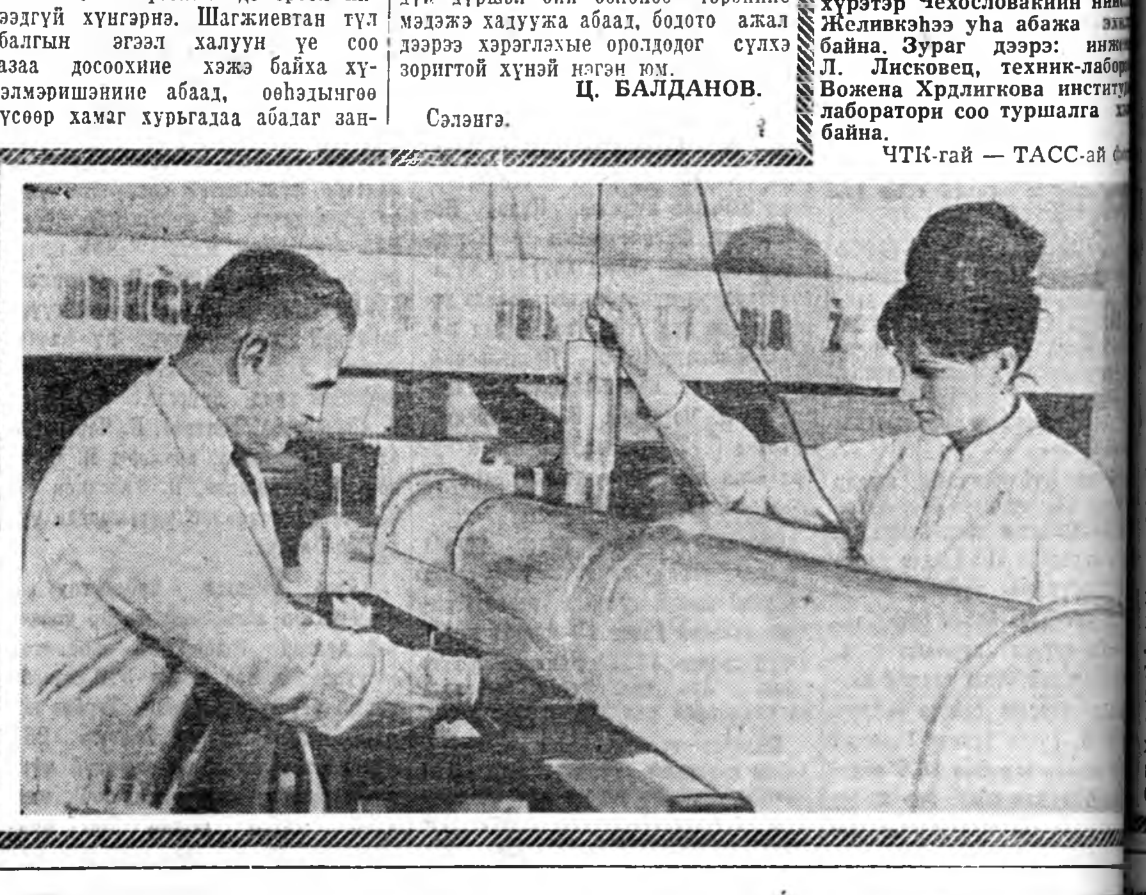

Совет засагай 50 жэлэй ойдо

БУРЯАДАЙ СОВНАРКОМОЙ ТҮРҮҮЛЭГШЭ

Д. Д. ДОРЖИЕВ.

ОКТЯБРИИН ХУБИСХАЛАЙ ...гэ сууряан Алайрай талые hэ...лбэ. Хүн бүхэн урдахи ерээ...i руугаа ошохо замаа шэлэн ...гаха баатай болоо hэн. Дажуп ...саранович Доржиев тиихэдэ ...бан юhэтэй ябаа. Тэрэ олон юу... бодонгүй үгытэйшүүлэй тала ...лба. Тиигэншьегүй аргагүй ...гаа. Эрхүүгэй губерниин Бала...нска уездын Бурково гэжэ ...ринай үгытэй таряашан хүнэй ...лэ түрэhэн юм. Хара багаhаа ... ноёдто дарлуулhан, эхэ эсэ...гээ хүшэр хүндэ ажалда ту...жа, ажабайдалай халуун шу... нилээд долёожо үндыhэн бай.... Кутулигай, Черемховын бая...улда хүдэлжэ хоолойгоо тэжээ...ээ гадна, тэндэхи хоёр жэлэй ...гуулида ябажа бэшэгтэ hураад, ...мерческэ училищиин дүрбэн ...асс дүүргэбэ.

...Коммунистнуудай хэрэг, тэдэ...й hургаал залуу хүбүүе аргагүй ...дээ татаа. Костюрин ба Смо...ской партизануудтай тэрэ нүхэ...сэ, Алайрай хүбшын бандидуу... мүрдэлсэhэн, Голуметь hуу...ида баяшуулай буhалгаа хэхэ...тэдэниие даралсаhан юм. Тии...лэ нүхэр Доржиев Ленинэй пар...ида ороод ябаа. Шэнэ байдалай ... үнэн сэхэ тэмсэгшэ, най...тай революционер хүн байhан... 1920 ондо партиин Черемхово ...эхи, hүүлээрнь Алайрай коми...эй инструктораар дэбжүүлэг...дэ хэды hара хүдэлбэ. hүүлээрнь ...ск городтохи коммунистическэ ...иверситедтэ hураа.

1922 ондо Забайкалиин хүдөө ...тагуудта Совет засагые улам ...тэрүүлхэ, бэхижүүлхэ зорилго...гоор Алас-Дурна зүгэй респуб...лкын хүдөө нютагуудта эльгээг...дэhэн. Түрүүн Хэндын, hүү...лээрнь Хэжэнгын хушуунай рев...комуудай түрүүлэгшээр ажалла...а юм. Энэ үедэ Хэжэнгэдэ ла...нар, ноёд болон нюдарган бая...шуул үгэ нэгэдээд, залуу Совет ...засагта эсэргүүсэжэ эхилhэн бай.... Тэдэнэр урданайхяараа байха ...гэжэ арад зоной дунда ид...а үргэнөөр ябуулаа. Энэ ...ые зүбөөр усадхаха гээшэ саг ...ын хэрэг болоhон юм. Бу...лаашадай олонхинь хүбшэ га...да бодхуулнууд болошоhон бай.... Харин толгойлогшонуудайнь ...ид хатуугаар эсэргүүсээшье hаа, Д. Д. Доржиевай ударидалга доро ...ниин коммунистнууд тэдэниие ...огони саг соо даран усадхаа.

...Энэнэй hүүлээр 1923 ондо ...Буряадай АССР тогтожо, Дажуп ...Дансаранович партиин Хориин ...аймкомой комитедые хүтэлжэ ...эбэhэн юм. Тэндэ түрүүшээр ком...мунистнууд үсөөн hэн. Организа...цинга тоо олон болгохо, журам шангадхаха, ород буряад арадуудай хоорондохи хани барисаае улам бэхижүүлхэ талаар партиин райкомой секретарь ехэ хүдэлмэри хээ. Илангаяа сагай ябасые, зоной сэдьхэл бодолые hайн ойлгодогоороо тэрэ шалгардаг байгаа. Обкомой хүтэлбэрилэгшэдэй нэгэн нүхэр Жаркой иигэжэ бэшэhэн байна: «Нүхэр Доржиев политическэ оршон байдалда зүб шиидхэбэри абадаг, бэеэ шанга барижа шададаг, хэлэhэндээ хүрэдэг, томоотой».

1927 ондо парти үнэн сэхэ хүбүүдэйнгээ нэгые хүшэр хүндэ байдалтай болоод байhан Алайрай аймаг эльгээгээ hэн. hүүлээрнь республикын газар таряалангай комиссараар томилогдобо. 1929 ондо Буряадай республикын Арадай комиссарнуудай Соведэй түрүүлэгшээр дэбжүүлэгдэбэ. Энэ үедэ ВКП(б)-гэй ЦК-гай «Партиин Буряад-Монголой организациин мүнөө үеын байдал, ажал хэрэг тухай» шиидхэбэриие бэелүүлхэ хүдэлмэри ябуулагдаа hэн. Буряадай республикын эрхим hайн эдлүүриин газарнуудай нюдарган баяшуулай гарта байhан тухай ЦК зааhан юм. Тиихэдэ газар таряалангай ажал мууса эрхилэгдэнэ гэжэ хэлэгдэhэн байна.

Зөөдэл байдалтай буряадуудые hуурин болгожо, нюдарган баяшуул, лама, ноёдой эзэлээд байhан эдлүүриин hайн газарнуудые колхозуудта үгэхэ талаар ехэ ажал хэгдэжэ эхилhэн юм. Д. Д. Доржиев өөрөө хүдөө hууринуудаар ябажа, эдэ бүхы хэрэг үйлэнүүдые эмхидхэдэг hэн.

Ганса хүдөө ажахыгаа шэнээр hэргээн бодхоохо хүдэлмэри партиин Буряадай обком ябуулаад байгаагүй, республикынгаа промышленностиие хүгжөөхэ талаар ехэ ажал хэhэн юм. Буряадай республикын газарай баялигуудые хайшан гэжэ хэрэглэхэ тухай Ленинградта 1934 ондо түрүүшын научна конференци үнгэргэгдэhэн байна. Тус конференци дээрэ Д. Д. Доржиев Буряадай АССР-тэ ябуулагдажа байhан социалис байгуулалтануud тухай элидхэл хэhэн юм. Суута табан жэлнүүдэй долгин соогуур Улаан-Үдын ЛВРЗ, ТЭЦ, мелькомбинат, шэлэй завод, мяха- консервын комбинат болон вольфрам-молибден үйлэдбэрилдэг Зэдын, Баргажанай загаhанай комбинадууд ба модо бэлэдхэлэй, хүнгэн промышленность эхиеэ абаhан, хүгжэжэ захалhан байна. Эдэ бүгэдэ ажал хэрэгүүдтэ Дажуп Дансарановичай үүргэ тоолошогүй ехэ юм.

1936 ондо манай республикын олон тоото колхознигууд болон хүдэлмэришэд, интеллигенциимнай түлөөлэгшэдтэй парти, правительствамнай Кремльдэ уулзаа hэн. Арадай ажахые хүгжөөлгэдэ аша габьяатай байhанайнгаа түлөө олон хүбүүд, басагаднай орден, медальнуудта хүртөө бэлэй. Тэрэ тоодо Д. Д. Доржиев Ленинэй орденоор шагнуулhан байна.

Дажуп Дансаранович хүн зонойнгоо, нүхэдэйнгөө дунда ехэ хүндэтэй нүхэрынь hэн. Партиин XIV съездын делегадаар hунгагдаhан, 1924 онhоо эхилжэ обкомой гэшүүн, 1928 онhоо обкомой бюрогой гэшүүн байhан юм. СССР-эй ЦИК-эй V, VI, VII зарлалда hунгагдаhан, мүн ВЦИК-эй президиумэй, партиин Зүүн Сибириин крайкомой президиумэй гэшүүн байhан юм.

Гушан зургаа наhатай ябахадаа Дажуп Дансаранович Доржиев ямаршье үндэhэ баримтагүй хардалгада орожо наhа бараhан.

К. БАЛДАЕВ.

АЛДАР СОЛОЁО МҮНХЭЛНЭ

ШЭНЭ ТАБАН жэлэй түрүүшын жэлдэ манай Мухар-Шэбэрэй колхоз болон совхозуудта ажалаараа шалгаржа, эрхим жэшээ харуулжа ябагшад олошоржол байна. Тэдэнэй тоодо «Заганский» колхозой гурбадахи фермын hаалишад оролсоно. Эндэхид гурбадахи жэлээ коммунис ажалай алдар нэрые дээрэ үргэжэ ябана.

Хуушан-Заганай фермын hаалишад 2913 центнер hү hааха түсэбтэй юм. Харин үнгэрэгшэ юhэ hарын турша соо 2831 центнер hү hаажа, жэлэйнгээ түсэбые 80 процент болгобо. Жэлэй эхинhээ хойшо фермэ дээрэнь үнеэн бүриhөө 1457 килограмм hүн hаагдаа.

Иигэжэ гурбадахи фермынхид аймаг соогоо хоёрдохи hуурида гаранхай.

— hү haaxa жэлэйнгээ түсэбые декабриин 5 болотор дүүргэжэ шадахабди,—гээд фермые даагша Крестинья Исаковна Матвеева тобшохоноор хөөрэнэ.

Крестинья Исаковнагай хөөрөөндэ этигэнгүй байжа болохогүй. Юуб гэхэдэ, энэмнай хэлэhэндээ ходо хүрэдэг хүн байха. Тэрэ 26-дахи жэлээ мал ажал дээрэ хүдэлжэ байдаг. hубай үхэрнүүдыешье хараа, тугалшанааршье хүдэлөө. Ходоодоо колхозойнгоо малшадай түрүүшүүлэй зэргэдэ ябалсаа. Юрын малшанай ажал тухай аймагай газетэдэ оло дахин бэшэгдэhэн байха. Ажалдаа шалгарhанайнгаа түлөө Выставкэдэ ошожо ерэhэн.

Долоон жэлэй саада тээ колхозой правлени Крестинья Исаковнада фермые даагшаар хүдэлхыень дурадхаа бэлэй. «Гурбадахи фермын ажал ехэ урагшагүй ябана, тэндэ hайн эзэн хэрэгтэй»— гэжэ Матвеевада колхозой түрүүлэгшэ хандаа hэн.

— Иигэжэл энэ фермэдэ ерэhэн хүм даа,—гэжэ мүнөө Крестинья Исаковна хөөрэдэг.

Нүхэр Матвеева фермынгээ ажалые hайн мэдэдэг, хамта хүдэлжэ байдаг нүхэдтөө нүхэрэй ёhoop хандадаг юм. Иимэhээл тэрэниие хүндэлдэг. Мүнөө жэл Крестинья Исаковнагай ажабайдалда ехэхэн баяр баясхаланта үдэрнүүд олон байгаа. Тэрэ «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденоор шагнагданхай.

— Энэ ганса минии шагнал бэшэ,—гээд Крестинья Исаковна хөөрэдэг.—Би сугтаа хүдэлжэ байдаг нүхэдтөө баярые ходо хүргэжэ ябахаб. Энэ минии орден хамтымнай ажал хэрэг гээшэ.

Фермын түрүү hаалишадай нэгэн Анна Лазаревна Буркова олохон жэлдэ hаалишанаар хүдэлдэг, урагшаа hанаатай эхэнэр юм. Мүнөө жэлдэ тэрэ hаалишан 257 центнер hү hааха түсэбтэй байгаа. hараhаа hарада Анна Лазаревна эршэмтэйгээр хүдэлжэ, үнгэрhэн сагай хугасаа соо колхоздоо түрүүлэн ябаа. Оролдолгонь эрхим дүнгүүдые асараа. Октябриин нэгэндэ тэрэ жэлэйнгээ түсэб үлүүлэн дүүргэжэ, бэшэндээ ажалай жэшээ харуулна.

Мүн 1965 ондо Наталья Мироновна Хохлова фермэ дээрэ хүдэлжэ эхилhээр 30 жэлэйнгээ ойе тэмдэглээ бэлэй. Тэбхэр гушан жэл соо Наталья Мироновна хэды тонно hү hаагааб! Тоолохонь бэрхэтэй. Гансахан жэлэй эхилhэн сагhаа хойшо 250 центнер hү hаагаад байна. Ажалдаа үнэн сэхээр хандадаг, дүршэл ехэтэй, бэшэндээ ходо туhа хүргэжэ ябадаг хүн гэжэ Хохловае тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Фермын үшөө нэгэ hаалишан Марина Дмитриевна таби наhатай болоо. Үндэр наhатай болобошье, энэ эхэнэр залуушуулhаа багаханшье гээгдэдэггүй, хараалhан түсэбөө хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ ябадаг.

Залуушуулай дундаhаа комсомол басаган Клавдия Вакаринагай ажалые тэмдэглэмээр. Фермэдэ хамта 10 hаалишад хүдэлдэг юм. Колхозой эдэ юрын hаалишад имагтал ганса хүдэлмэреэ хараад ябадаг зон бэшэ юм. Сүлөө сагтаа, илангаяа үдэшэндөө, фермынгээ улаан буланда сугларжа газетэ, журналнуудые уншадаг, радио шагнадаг, үгышье hаа нютагай багшанарай hони hонин лекци, хөөрэлдөөнүүдые шагнадаг.

Улаан булан соонь ороходо ходоо сэбэр. Олон тоото хүдөө ажахын журнал, газетэнүүд, номууд. Нэгэ булангдань колхозой партийна организациин, правлениин дамжуулгын Улаан туг. Жэлэй эхилhэнhээ хойшо энэ туг эндэл байдаг даа. Ёhoop эзэеэ олонхой. hайнаар хүдэлөөд, амжалта туйлажа байна ха юм.

Л. ГОМБОЕВ.

ПЕРЛИТ—БАРИЛГЫН ҮНЭТЭ ХЭРЭГСЭЛ

Перлидые комплексно аргаар хэрэглэхэ асуудалда зорюулагдаhан конференци hаяхан Улаан-Үдэдэ үнгэргэгдөө. Эхэ ороноймнай научно-шэнжэлэлгын институдуудай эрдэмтэд, мэргэжэлтэд РСФСР-эй геологиин министерствын, СССР-эй Наукануудай академиин газарай хүрьhэ шэнжэлхэ институдай, Буряадай АССР-эй, Шэтын, Эрхүүгэй областьнуудай геологоуправлениин, барилгын болон барилгын материалнуудай промышленностиин управленинүүдэй хүдэлмэрилэгшэд, барилгын болон барилгын индустриин научно-техническэ бүлгэмүүдэй түлөөлэгшэд конференцидэ хабаадалсаа.

Научна олон хүдэлмэрилэгшэдэй, мэргэжэлтэдэй хабаадалгатай энэ конференциин манай республикын ниислэлдэ зарлагдаhаниинь өөрын лэ удха шанартай. Эхэ ороноймнай гурбан газарта, тусхайлбал, Армениин, Украинын ССР, Буряадай АССР дотор перлит шэнжэлэгдэжэ, малтан абтана. Республикымнай Мухар-Талын перлит hүүлэй үедэ барилгада, ондоошье газарта хэрэглэгдэдэг болоо.

Техническэ наукануудай кандидат А. И. Полинковская СССР-эй Наукануудай академиин член-корреспондент, УССР-эй академик П. П. Будниковай гуйлтаар тэрэнэй бэшэг-мэдээсэл соносхожо үгөө. Академик П. П. Будников— перлит шэнжэлэгшэдэй нэгэн. Тэрэ өөрөө конференцидэ хабаадалсаха аад, хүндэтэ шалтагаанаар ерэжэ шадаагүй. Перлидэй, тэрээнтэй суг абтадаг ондоо ашагта малтамалнуудай онсо шэнжэ шанар, халаан хүбхылгэhэн перлидэй барилгада, арадай ажахын ондоо hалбаринуудта хэрэглэгдэжэ байhан тухай академик Будников бэшэг соогоо хөөрэжэ үгэhэн байна.

Олон элидхэл конференци дээрэ шагнагдаад, зүбшэн хэлсэгдээ. Техническэ наукануудай доктор, профессор Н. В. Морозов, геолого-минералогическа наукануудай доктор В. П. Петров, техническэ наукануудай кандидадууд А. И. Полинковская, М. Т. Седакова, «Гипрострой-индустрия» институдай Эрхүүгэй отделениин таhагые даагша К. Г. Гаврилов, Шэтын геологоуправлениин геолог А. А. Митюряев, СССР-эй Госстройн научно-шэнжэлэлгын институдай инженер К. А. Сергеева, Буряадай геологоуправлениин геологууд Ф. И. Ковальский, С. В. Костромин, Л. Н. Костромина болон бусад элидхэл хэбэ.

hүүлэй жэлнүүдтэ СССР дотор, мүн хилын саана халаан хүбхылгэhэн перлит үйлэдбэридэ хэрэглэхэ асуудалда ехэ анхарал хандуулагдадаг болоо. Перлит—хямда сэнтэй барилгын материалнуудай нэгэн. Тэрэниие халаан хүбхылгэхэ цехүүд, пеэшэнүүд баригдаа. Перлит ганса барилгада хэрэглэгдэнэ бэшэ, арадай ажахын ондоо hалбаринуудта, химическэ промышленностьда, хүдөө ажахыда хэрэглэгдэжэ байна. Дулаа, абяа баридаг материалнуудай нэгэн байhаниинь мүн лэ тодоруулагдаа. Тиимэhээ перлит малтан абаха, бүри үргэнөөр хэрэглэхэ асуудалаар научна хүдэлмэрилэгшэд, мэргэжэлтэд hонирхожо, шэнжэлгын ехэ хүдэлмэри хэжэ байнхай.

Загарайн аймагай Мухар-Талада олдоhон перлит промышленна талаараа ехэ удха шанартай. Зүүн Сибирь дотор перлит гансал эндэ малтан абтана. Халаан хүбхылгэhэн перлит, перлитбетон зүйлнүүд Буряадай АССР-эй, Красноярск, Шэтэ, Братск, Шелехово городуудай шэнэ барилгануудта хэрэглэгдээ.

Арадай ажахыда перлит ашагтайгаар хэрэглэхэ, үнэ сэнгыень хямдаруулха, тэрээнhээ ондоо зүйлнүүдые бүтээхэ зорилго мүнөө табигдана. Бутаруулагдаhан перлитбетонтой холиходо, бетоной шанар дээшэлдэг, бүри бэхи болодог. Перлидhээ ханын элдэб янзын панель бүтээжэ болохо.

Мухар-Талын перлит малтан абаха, халаан хүбхылгэхэ томо бааза Зүүн Сибирьтэ байгуулха зорилго табигданхай. Эрхүүдэ, Шэтэдэ, Красноярскда, Братскда байгуулагдаhан цех, пеэшэнүүдтэ жэлдээ 60 мянган кубометр Мухар-Талын перлит халаан хүбхылгэнэ. Харин тэрэнэй хэмжээе 100 мянган кубометртэ хүргөө hаа, продукциин өөрынь үнэ сэн 45 процентээр хямдаруулагдаха, капитальна hомолологын хэмжээн 30 процентээр бага болохо юм.

Перлит малтан абаха, халаан хүбхылгэхэ, бутаруулан илгаха, шанаржуулха ажал зүбөөр эмхидхэхэ, тэрээнтэй суг абалсадаг малтамалнуудые (липарит, фильзит гэхэ мэтые) хэрэглэхэ, түхеэрэлгэнүүдые ашаглаха асуудалда конференци ехэ анхарал хандуулhан байна. Мүнөө дээрээ перлит малтан үйлэдбэрилхэдэ ехэ гаргаша хэгдэнэ. Перлит, тэрээнтэй суг абалсадаг минералнуудые үйлэдбэридэ комплексноор хэрэглээ hаа, эдэ гаргаша бага болгогдохо, саашадаа бүри ашаг олзотой байха юм.

Барилгада шухала хэрэгтэй энэ материал үйлэдбэрилдэг предприятинуудай түхеэрэлгэ хүсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй. Энэ дутагдал усадхаха хэмжээн тухай мүн хэлсэгдээ. Түхеэрэлгэеэ ашагтайгаар хэрэглэхэ, ажалай эмхидхэл hайжаруулха, бүтээсыень дээшэлүүлхэ арга боломжо бии байhан тухай конференцидэ хабаадагшад мэдүүлhэн байна.

Барилгада, мүн ондоошье hалбарида перлит хэрэглэхэ асуудал ехэ удха шанартай. Манай республика хирпиисээр, мүн хана бодхоохо ондоо материалнуудаар дутагдана. Тиимэhээ перлидээр хэгдэhэн ханын панель бүтээлгые үргэдхэхэ тон шухала. Энэ талаар бии байhан арга боломжо хүсэдөөр хэрэглэгдэнэгүй.

Перлит халааха үйлэдбэри үргэдхэхэ, түхеэрэлгэ аша туhатайгаар хэрэглэхэ асуудал мүнөө үеын шухала зорилго болонхой. Энэ асуудал шэнжэлжэ, мүн тэрээнтэй хабаатай ажал дүүргэжэ байhан эрдэмтэд, хүдэлмэрилэгшэдэй hанал бодолоо хөөрэлдэhэниинь, хамтаараа шиидхэхэ зорилгоёо тодорхойлhониинь аша туhатай, нүлөө ехэтэй байха юм. Энэ талаар hаяхан үнгэргэгдэhэн конференци шиидхэхы эхи табяа, саашадаа бодото хэмжээн бэелүүлэгдэхэ гэжэ тэрээндэ хабаадагшад мэдүүлhэн байна.

С. БАРДАМОВА.

Зураг дээрэ: конференцидэ хабаадагшад.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

ОНДАТРА ОЛЗОБОРИЛГО

Республикымнай уhа сөөрэмүүдтэ ондатра барилга эхилэнхэй. 350 ангуушад Кабанскын, Баргажанай, Хойто-Байгалай, Түнхэнэй аймагуудай гол горход, уhа сөөрэмүүдтэ энэ үнэтэ ан олзоборилхо агнуурида гарабад. Тэдэнэр 75 мянга гаран хабхаан болон урьха табяа.

Буркоопсоюзай коопзверопромхозуудай трест ондатра баригшадые тэдэндэ шухала хэрэглэгдэхэ зэр зэмсэгээр хангаа. Сэлэнгэ мүрэнэй адагта, Дээдэ-Ангарай, Кичирэй холын хойто голнуудта, Түнхэнэй уhа сөөрэмүүд шадар ангуушадай отог гэрнүүд бариганхай. Тэндэ тэдэ ангуушад амарха, бариhан ондатрынгаа арhа үбшэхэ, хатааха аргатай болоо.

Кабанскын коопзверопромхозой ангуушад Сэлэнгын адагта олзоборилго хэхэдээ, түрүүшын 400 ондатра бариад байна. Республикымнай ангуушад энэ жэлдэ хамта дээрээ 225 мянган ондатрын арhа гүрэндөө тушааха юм.

О. БЕРЕЗКОВ.

ХЭБЛЭЛ ЗАХИЛГА ХЭР ЯБАНАБ?

Шэнэ жэлдэ газетэ, журнал захиха хаhа болзор хахадлажа байна. Үнгэрhэн hара хахадай турша соо хэблэл тараалга хэр зэргэ ябааб? Октябриин 10-най байдалаар абажа харахада, хамта дээрээ республика доторнай шэнэ жэлэй газетэ, журнал захилга нёдондонойхиhoo hураггүй муугаар эмхидхэгдээ.

Мянган хүн бүхэндэ хэды хэhэг газетэ, журнал хүртэхөөр тараагдааб, тэрээгээр хэлхеэ холбоошодой, «Союзпечатиин» хүдэлмэрилэгшэдэй, ниитэ хэблэл тараагшадай хүдэлмэри гол түлэб сэгнэгдэдэг шуу.

Аймагууд	Шэнэ жэлдэ 1000 хүн бүхэндэ захигдаhан газетэ, журналнууд: Нёдондоной октябриин 10-най байдалаар	Шэнэ жэлдэ 1000 хүн бүхэндэ захигдаhан газетэ, журналнууд: Энэ жэлэй октябриин 10-най байдалаар
Баргажанай	134	132
Баунтын	490	361
Бэшүүрэй	202	249
Зэдын	214	253
Яруунын	411	461
Загарайн	241	138
Захааминай	151	176
Кабанскын	202	120
Хяагтын	125	117
Мухар-Шэбэрэй	332	333
Ахын	310	369
Прибайкалиин	289	244
Хойто-Байгалай	294	320
Сэлэнгын	143	137
Түнхэнэй	234	337
Хориин	317	178
Улаан-Үдын	240	168

Илангаяа Загарайн, Кабанскын, Улаан-Үдын хүдөөгэй аймагуудай, ниислэл хотын ажалшадай дунда хэблэлэй тон үсөөнөөр тараагдажа байhан ушар энэ шухала хүдэлмэри эмхидхэхэ харюусалгатай, уялгатай хүнүүдэй hула, муугаар хүдэлжэ байhаниие гэршэлнэ. «Союзпечатиин» Улаан-Үдэ городой агентство (начальнигынь нүхэр Е. Мосорова) ниитэ хэблэл тараагшадта халуунаар туhалжа, эхин партийна организацинуудта түшэглэн, предприяти, эмхи зургаануудай ажалшадай дунда олоор захил хүүлэхэ хүдэлмэри тодорхой hайнаар эмхидхээгүй. Энэ шалтагаанhаа уламжалан, олон газетэ, журналнууд нёдондоной хэмэйнгээ хахадташье хүргэгдэжэ тараагдаагүй байна. Жэшээнь, Улаан-Үдэ хотодо нёдондо «Правда Бурятии» газетэ 21 мянган хэhэгээр тараагдаад байгаа hаа, мүнөө жэлдэ арай гэжэ 10 гара мянганда хүргэгдөө. «Буряад үнэн» газетэ мүн ниислэл хотодомнай, Захааминай, Загарайн, Хориин, Хяагтын аймагуудта үнгэрhэн жэлэйхиhээ баhал үсөөнөөр тараагдаба. Тодорхойлон хэлэбэл, Захааминай аймагай ажалшадhаа «Буряад үнэн» газетэдэ нёдондонойхиhoo 130 хэhэг үсөөнөөр захил абтаа.

«Правда», «Известия», «Комсомольская правда», «Гудок», «Учительская газета», «Лесная промышленность», «Труд» гэжэ түбэй газетэнүүд, «Коммунист», «Партийная жизнь», «Политическое самообразование», «Проблема мира и социализма» гэжэ журналнууд республика доторнай дүн дээрэнь абажа харахада, урданайхиhaa мүн лэ үсөөнөөр захигдаба.

Уласхоорондын яармаг Чехословакиин эртэ урдын Брно хотодо ойрын сагаар наймадахяа нээгдэхэнь.

Дэлхэйн мүнөөнэй машина бүтээдэг үйлэдбэриин туйлалтанууд бүтүү байранууд соо, нээмэл талмайнууд дээрэ харуулагдаха. Социалис оронуудай гадаадын худалдаа наймаан... нэгэдэлнүүд, баруун оронуудай, мүн хүгжэжэ байгаа олохон гүрэнүүдэй олон зуун фирмэ хэдэн арбаад мянган экспонадуудаа эндэ асаранхай. Зураг дээрэ: мотоциклын хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилдэг Чехословакиин автомат түхеэрэлгэ тодхогдожо, хабсаргагдажа байна.

ЧТК — ТАСС-ай фото.

НЭГЭ ЗУРАГАЙ МҮРӨӨР

ХОЕР УУЛЗАЛГА

...Түрүүшымни уулзалга мартаг...дагүй.

...Үбэлэй хүйтэн саг hэн. Бүри ...хэдэ нэгэ зураг буулгажа аба... байгааб. Тэрэм урдамни та...тай байна. Пүрбэ хаанаhаа...еб, ногоохон зандань хатаажар...hан hайхан үбhэ шарга дээрэ ...жэ асараад, хонидойнгоо ха... соо буулгажа байба. На...йе танихагүй хадаа: «ямар хэ...ээр зориhон хүн ааб» гэжэ бо...ншье байжа болоо. Теэд би ...хан тэрэнтэй гансал мэндээ ...рэлсөөд, Пүрбын үбhээ асал... байха hамбаандань фотоаппа...араа мираажархибаб. Энэл ...ые хаража байхадаа, Пүрбэ...й анхан танилсаhамни hанагда....

...Урда үдэшэнь колхознигуудай ...тын суглаан боложо үнгэрhэн .... Энэ суглаанай урда тээ арте...ин түрүүлэгшэ Нимажаб Буда...вич Юмсуновтай уулзахада..., Пүрбые ехээр магтаа бэлэй. ...лон жэлдэ хонин ажал дээрэ ...лhэн, жэшээтэ коммунист...» ... түрүүлэгшын хэлэхэдэ, Пүр...й уулзаха хүсэлтэй болоhон байгааб. Тиигээд лэ отарадань ерээд, дүрыень буулгажархёод, танилсажа байнабди. Үбhээ шарга дээрэhээ буулгажа, зохидхоноор обоолжорхиhонойнгоо удаа Пүрбэ хурьгадайнгаа байрада орообо. Харахадамни олохон хурьгад абтаhан хэбэртэй. Байрынь нэгэ буланда түмэр боошхоор хэгдэhэн пеэшэн соо гал носожо байба. Хайшаншье гээд ухааниинь олдоо юм, хаана хараhан үзэhэн хадаа Пүрбэ урлаhан байгаа юм гү — пеэшэнэйнгээ захада томо вентилятор тодхоод, халуунаар үлеэлгэжэ, хурьгадайнгаа байрые дулаасуулжа байба.

— Энэшни hайн юумэн гээшэ. Арбаад минута соо үлеэлгэжэ орхиходомнай, хурьгадаймнай бүхы байра сэбэр агаартай, дулаан болошодог юм,—гээд тэрэ хөөрэнэ.

Пүрбэ олон үбэлжэлгэ уггажа байгша. Удаан сагта ажаллажа байхадаа, hайн аргануудые хэрэглэжэ байгаа юм бээзэ. Теэд анхан хайшан гээд хонишон болооб?

1959 он. Тэрэ жэлдэ малай үбэлжэлгэ муугаар үнгэржэ байгаа. Үбhэ тэжээл хомор. Тиимэшье hаань, зарим отарануудта харюусалгагүй хүнүүд хүдэлдэг hэн. Тиигээд апрель hарада партийна суглаан болоо ха. Энэ суглаанда: «коммунистнуудые мал ажал дээрэ хүдэлгэхые эльгээхэ» гэhэн тогтоол нэгэн hанамжатайгаар баталагдаба. Тиигэхэдэнь таряан ажалай бригадираар хүдэлжэ байhан Пүрбэ Будариев нэгэл бодол hанаандаа оруулаа hэн. Хонин hүрэг гээшэмнай колхозой баялиг ха юм. Тэрэнэй үхэл гарзатай байхада, хаанаhаа ниитын жасада олзо ехээр орохоб! Энэ hалбарые хүгжөөхэ ёhотойбди. Коммунистнууд хонишод болоод гараа hаа, өөрынгөө арюун уялгые дүүргэхэ, нэрээ мүнхэлхэ ха юм! Иимэл бодолдо Пүрбэ абтаа. Теэд удабашьегүй эхэнүүдhээ амяарлагдаад байhан эртын хурьгадые тэрэ даажа абаба. Пүрбэ хурьгадтаа үбhэ үгэжэ байхадаа энээн тухай хөөрэнэ.

Залуу коммунистын өөрынь зорилго иигэжэл бэелүүлэгдэhэн байна. Пүрбэ Тогошеевич түрүүшын хэдэн жэлдэ Дашима hамгантаяа залуу хонидые хаража байhанаа, хожомынь ехэ хонидой отарые даажа абаа. 1963 ондо хурьга абалгаар колхоздоо эрхимлээ hэн. Тэрэнhээ хойшонхи үедэшье ходол магтаалтай ажаллаа. hайнаар ажаллаhанайнгаа түлөө оронойнгоо ниислэл—Москва зорижо, арадай ажахын туйлалтые харуулhан Выставкэдэ хабаадаhаншье байна.

Үшөө нэгэ уулзалга тухайгаа хөөрэмөөр.

...Август hарын халуун үдэрнүүд үнгэржэ байба. «Дружба» колхозойхид үбhэ хуряалгаяа дүүргэжэ байгаа. Эгээл элэ үдэрнүүдэй нэгэндэ Пүрбэ Хёлгын эрьедэ хонидоо адуулжа харагдаба. Бүхэли зундаа hайнаар адуулагдажа, тэрэнэй даадаг хонид hайсахан таргалhан хэбэртэй. Теэд зундаа хонидоо бэлшээридэ адуулжа байхынгаа хаhада энэ хүмнай мүртэйгөөр унтадагшьегүй ха юм. Иигэжэ ондоо хүнhөөшье дуулаа hэм. Зунай ногоон дээрэ садхалан, тарган ябаhан хонидые үрэжүүлхэдэшье хээлитэхэдээ hайн байдаг, hубайрдаггүй. Коммунистын ажалайнь «нюуса» аргануудай нэгэниинь энэ. Ахалагша хонишон Пүрбэ Тогошеевич энэ жэлдэ хамагhаа урид хонидоо үрэжүүлжэрхиhэн байгаа.

Голой эрье дээгүүр хонидоо адуулжа ябахадаа, ахалагша хонишон юундэшьеб яараhан хэбэртэй:

— Иигээд отараа ошохомни бээзэ. Мүнөөдэр колхозоймнай хонишод Хаяада суглаанда ошохо юм hэн,—гээд хөөрэнэ.

Үдэhөө үнгэржэ байхада суглаан эхилшэбэ. Колхозой главна зоотехник Анна Ивановна Маковеева ажалай дүн согсолходоо, түрүү хонишодые дурдана. Артелиин эрхим хонишод Дмитрий Попов, Лхамажап Сакияев гэгшэдээ магтахын хажуугаар Пүрбэ Будариевай нэрэ баhал оролсоно hэн. Энэ жэлдэ үбэлэй хурьгадые олоор түлжүүлжэ, зууhаа 88 хурьга абаад, хонин бүриhөө 3,6 килограмм ноохо хайшалаа. Энэнь hайн амжалта. Юуб гэхэдэ, нёдондо тэрэнэй даадаг отарынхид эмэ түлгэнүүдые абаад, түрүүшынь жэлдэ хурьгалуулhан байна бшуу.

Ара-Хэрээтын хонишод хурьга, ноохо абалгаар Бэшүүрэйнгээ аймаг дотор түрүү hуурида гараhан. Хонишодой оролдосо үүсхэлээ гаргажа ажаллаhан дээрэhээ эндэхид мүрысөөндэ шалгараа. Артелиин амжалта туйлахада, Пүрбэ Будариевайшье оролдолго байлсана.

Ажалша бэрхэ хүнүүд хэзээдэшье магтаалтай ябадаг. Коммунистын шэнжэ шанар эндэл үзэгдэнэ. Пүрбэ суглаан дээрэ hууханаашье өөрынгөө саашанхи бодол тухай олон юумэ хөөрэнэ hэн. Шэнэ табан жэлэй хоёрдохи жэл угтагдахань ха юм. Энээндэ ямар бэлэдхэлтэй байнаб? «Эхэ хонидоо үбэлжэлгэдэнь hайнаар бэлдэжэ, гараха ондо нэгэшье хонидоо hубайруулангүйгөөр хурьгалуулхаб, ноохо ехээр абахые оролдохоб» гэнэ hэн. hаяханшье колхозой главна зоотехник Анна Ивановнатай хөөрэлдэхэдэ:

— Пүрбэмнай зорилго ехэтэй. Магтаалда хүртэдэг хүн хадаа ерэхэ жэлдэшье магтуулхал байха,—гэнэ.

Тэрээндэ найдахааршье. Олон жэлэйнь дүй дүршэл тэрэниие гэршэлнэ.

Т. ГАРМАЕВ.

„Совет засагай 50 жэл" гэһэн конкурсдо ороһон фото-зурагуудһаа

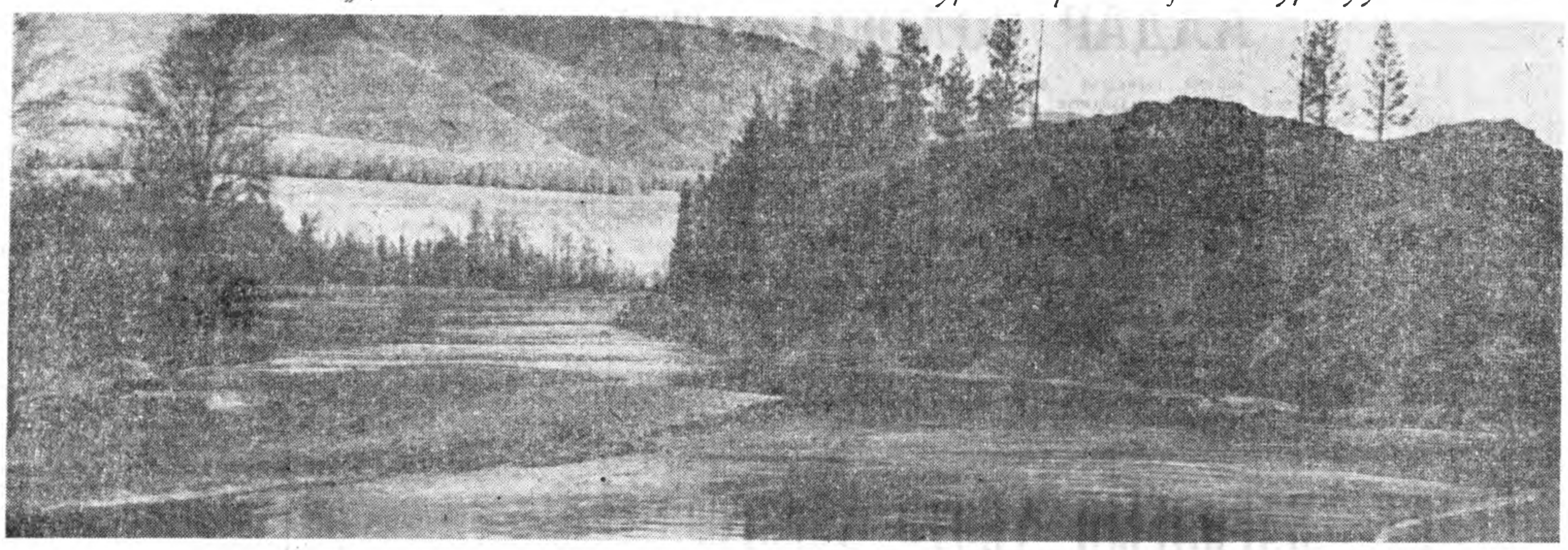

Намар. Д. ДУГАРОВАЙ фото. Ахын аймаг.

Юун болооб? П. ЯХНОВЕЦКИИН фото. Улаан-Удэ.

ТОСХОНОЙ ШЭНЭ БАРИЛГАНУУД

Совет засагай тогтоһоор 50 жэлэй ойн урда тээхи эдэ үдэрнүүдтэ манай хүнүүдэй хэжэ бүтээжэ байһан зохёон байгуулхы ажалай алхамууд эли тодоор харагдана.

Баргажанай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозые абабал, эндэхи тосхонуудай түхэл шэнжэ тон түргэнөөр хубилжа байна. Байрын, культурна ажаһуудалай болон үйлэдбэриин барилганууд тон хурданаар бодхоогдоно.

Һүүлэй жэлнүүдтэ эндэ арадай театр, хүдөөгэй 3 клуб, хүүгэдэй саад, Барагханай дунда һургуули, Элһэнэй, Ханхинын эхин һургуулинууд богонихон болзор соо баригдаһан байна.

Байгша ондо тэндэ столово, бани, тракторно-тараан ажалай ажахын тоосоондо ороһон бригадада механизаторнуудай байха томо хамтын байра баригдажа, ашаглалгада оруулагдаба. Туд бүридөө 200 хониной багтаамжатай байра, мүн Тула гэжэ газарта колхознигуудай амаралтын байшан баригданхай. Жэлэй һүүл хүрэтэр шэнэ техникээр зэбсэгжүүлэгдэһэн МТМ-гэй байра, 20 машинын багтаамжатай автогараж, 15 хүнэй нэгэ доро угааха бани баригдажа дүүргэгдэхэ юм. Эдэ бүхы байранууд ууралаар дулаасуулагдаха. 75 хүнэй һууритай интернат һургуулиин байшангай болон оньһожоруулагдаһан тарянай хушалтатай тоогой барилга дүүргэгдэхэ дүтэлөө.

Эдэ бүхы барилганууд хадаа колхозой барилгашадай уран дархан гараар бүтээгдэжэ байһаниинь элитэ. Колхозой барилгашадай бригадын коммунист Э. С. Шагаев хүтэлбэрилнэ. Тэрэ бригада барилгынгаа хүдэлмэриин түсэбые хараалагдаһан болзор соонь дүүргэнэ. Энэ хүдэлмэри дээрэ илангаяа барилгашад Б. А. Эргеев, В. Аюшеев, Ц. Маланов, Н. Цыренов, Р. Шагжиев, модо зөөдэг машинын шофёрнууд С. Ринчино, Б. Бадмаев болон бусад шалгарна.

В. ГАРМАЕВ.

МОСКВАГАЙ ВЫСТАВКЭДЭ

Мүнөө жэлдэ Москвада болохо РСФСР-эй залуу уран зураашадай выставкэдэ табигдаха хэдэн зураг республикымнай уран зураашадай холбоон Москва эльгээбэ. Тэдэ зурагууд соо уран зурааша Дашинима Дугаровай зураһан СССР-эй арадай артист Лхасаран Линховоиной дүрсэ, Александр Казанскын хоёр этюд, Михаил Оленниковэй зураһан Баргажанай байгаали, Солбон Ринчиногой урлаһан Буряад ковер гэхэ мэтэ ороно.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Мүнөөлэрэй номерто:

Нэгэдэхи хуудаһанда: КПСС-эй областной комитедэй тогтоол; Мухар-Шэбэрэй «Эрдэм» совхозой, Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой социалис уялганууд.

Хоёрдохи хуудаһанда: ЛВРЗ-гэй паровозо-хабсаралгын цехэй коммунистнуудай тоосоото һунгуулиин суглаанһаа А. Александровай статья болон бусад.

Гурбадахи хуудаһанда: «Совет засагай 50 жэлэй ойдо» гэһэн гаршаг доро К. Балдаевай «Совнаркомой түрүүшын түрүүлэгшэ» гэһэн статья.

Дүрбэдэхи хуудаһанда: элдэб һонин. Соносхолнууд.

ТЕЛЕГРАФ ТЕЛЕФОН РАДИО

ЗАМБИ ТҮБИИН ЗҮГ ЗҮБХИС БҮХЭНҺӨӨ

ТЕЛЕГРАФ ТЕЛЕФОН РАДИО

ООН-ой Генеральна Ассамблейн XXI сесси

НЬЮ-ЙОРК. (ТАСС). Венгриин, Кубын, Сириин түлөөлэгшэд Вьетнамда эсэргүү американска эзэрхэг түримхэй ябуулгые, «Эб найрамдал хүсэнэбди» гээд дэлхэйн олониитые мэхэлхэ гэһэн США-гай бүдүүлиг һэдэлгэнүүдые ООН-ой Генеральна Ассамблейн XXI сессиин октябриин 18-най заседани дээрэ шангаар шүүмжэлбэ.

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 19. (ТАСС-ай корр.). ООН-ой Генеральна Ассамблей дээрэ болоһон юрэнхы политическэ дискусси үсэгэлдэр дүүрэө. Уласхоорондын тон шухала асуудалнууд тушаа өөһэдынгөө правительствануудай ямараар хандадаг байһан тухайда 100 ороной түлөөлэгшэд 4 недели шахуу сагай туршa соо хөөрэбэ. Вьетнамдахи дайн, колониализмые усадхалгын, буу зэбсэгүүдые хуряалгын, ядерна зэбсэг тараахагүй тухай асуудалнууд делегат бүхэнэй үгэ дотор дурдагдаһан гол зорилгонууд болоно.

Ниитэ политическэ дискуссиин дүүрэхэ үеэр Лаосой, Гвианын, Сомалиин, Шэнэ Зеландиин, Алжирай ба Гондурасай делегадууд үгэ хэлээ.

ООН-ой Генеральна Ассамблейн мүнөөнэй сессиин түрүүшын неделинүүдэй гол шэнжэнь юун байгааб гэхэдэ, улам олон оронууд эб найрамдал хамгаалгын, эзэрхэг түримхэй ябуулгые буруушаалгын, уласхоорондын харилсаа холбоо тогтоолгын талада ороо.

Юрэнхы дискуссиин дүнгүүдһээ харахада, эзэрхэг түримхэйнэрэй ба дарлагшадай зүгһөө амгалан байдалай, уласхоорондын харилсаа холбооной хүсэндэ эсэргүүсэхэнь үдэр бүри улам улам бэрхэтэй болоно, американска империалис гүрэнүүдэй эзэрхэг түримхэй удха шэнжэ дэлхэйн арадуудта улам эли боложо байна.

Вьетнам арад илахал байха

ХАНОЙ, октябриин 19. (ТАСС). Американска эзэрхэг түримхэйшүүлтэй тулалдаһан тэмсэлдээ ороной армиин ба арадай туйлаһан гайхамшаг шэнэ амжалтые— 1964 оной августын 5-һаа байгша оной октябриин 14 хүрэтэрхи үе соо ДРВ-гэй огторгойдо американска 1500 самолёдой үгы хэгдэһые, арадайнгаа туйлаһан бусад ехэ илалтануудые Вьетнамай Демократическа Республикын газетэнүүд үргэноор тэмдэглэбэ.

ВИА агентствын дамжуулһан, «Нян Зан» газетын редакционно статья дотор иигэжэ онсолон тэмдэглэгдэнэ: Вьетнамда, Лаосто эсэргүү дайндаа США-гай хэрэглэжэ байгаа самолёдуудай хахад шахуунь Хойто Вьетнамай газар дайда дээрэ үгы хэгдээ.

Американска империалистнууд энэ дайнда ехэ гэмтэл хоролтол үзэжэ байһанһаа шалтагаалан, бүри энэ жэлэй эхеэр шэнэ самолёдуудые худалдан абахын тула 1,8 миллиард доллар һомолхо баатай болоо һэн. Мүн ДРВ-дэ буудагдан унагаагдаһан американска самолёдуудай тоогой үдэр бүри олошоржо байһан дээрэһээнь, 280 таран истребитель худалдан абахын тула июлиин 1-нэй үеэр үшөө 700 миллион доллар һомолоо. ДРВ-гэй газар дээрэ дайсанай 1500-дахи самолёдой унагаагдаһаниинь Вьетнамай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй тактическа, техническэ талаараа улам ургажа байһые, ороноо агаарай добтолгоһоо хамгаалтынь улам хүсэтэй боложо байһые гэршэлнэ.

Энэмнай американска эзэрхэг түримхэйшүүлые һамна бута сохихо, тиин Эхэ оронойнгоо сүлөөтэ, бэеэ дааһан байдалай түлөө арюун нангин тэмсэлые илалта түгэсөөр дүүргэхэ гэжэ бүхы вьетнам арадай эрид шиидэнхэй байһые элирхэйлэн харуулна гээд тус газетэ түгэсхэл дотороо бэшэнэ.

ХАНОЙ, октябриин 19. (ТАСС). Вьетнамай арадай армиин сэрэгшэд октябриин 17-до дайсанай үшөө 3 самолёт буудажа унагаагаа. Тиимэһээ американецууд ДРВ дээрэ 1503 самолёдоо алдаба.

Сириин арад зэһэнхэй

ДАМАСК, октябриин 19. (ТАСС). Сири-Израилиин хилэ дээрэхи байдалай һүүлэй үедэ бүри түгшүүрилтэй болоһонтойнь дашарамдуулан, эмхидхэгдэжэ байгаа «арадай оборонын отрядуудта» һайн дураараа орохыень, эзэрхэг хархис этэгээдүүдэй ба империализмын ямаршье ааша таһалдуулха, эзэрхэг түримхэй ябуулгые гэдэргэ сохин зайсуулхаар бэлэн байхыень уряалжа, Сириин Арабуудай Республикын правительство арад зондоо хандаба. Дотоодын хэрэгүүдэй министр Мухаммед Ашави түрүүтэйгээр хүн зониие элсүүлхэ дээдэ комитет орон доторнь байгуулагдаа. Тэрээндэ генштабай начальник Ахмед Субейдани мүн лэ оробо. Һайн дуратаниие бүридхэн бэшэхын тула Дамаскда, Сириин бусад городуудта элсүүлгын пунктнууд нээгдээ.

Камбоджын шэнэ правительство

ПНОМ-ПЕНЬ, октябриин 19. (ТАСС). Камбоджын национальна суглаан мүнөөдэр шэнэ правительство баталаа. Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшээр генерал Лон Нол, тэрэнэй нэгэдэхи орлогшоор ба гадаадын хэрэгүүдэй министрээр Унг Хонг Сатх баталагдаба.

Хүдэлмэришэдтэ харша хуули

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 19. (ТАСС). Вьетнамдахи дайнда хэрэглэгдэдэг «Ф-4» фантом» гэжэ самолёдуудта табигдаха реактивна двигательнүүдые бүтээдэг «Дженера электрик» компаниин заводой 6 мянга гаран хүдэлмэришэдэй забастовкые саг зуура зогсоохо тухай сүүдэй захиралта Дейтондохи (Огайо) федеральна судья Карл Вейнман гаргаба.

Энэ судья президент Джонсонһоо эшэтэй гүйлтын үндэһөөр иимэ ябуулга хэһэн байна. Тиихэдээ «национальна ажана байдалда аюул тохёолдуулһан» ямаршье забастовкые 80 үдэрөөр зогсоохоор хараалһан Тафт-Хартлиин хархис хуулиие дурдан баримталба.

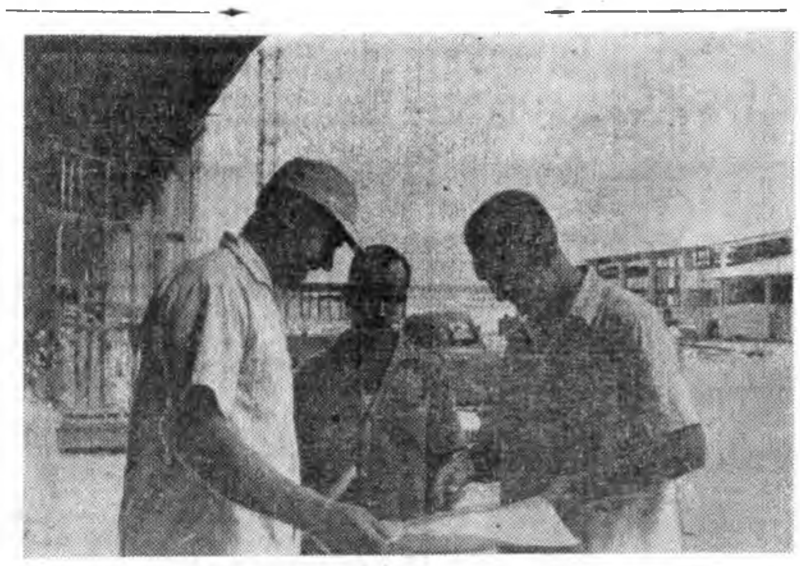

СОМАЛИ. Кисмайда мяханай комбинадай барилга. Зураг дээрэ: залуу мастер-арматурщик Мухамед Дшама (тэг дундань) совет мэргэжэлтэдһээ заабари абахаяа ерээд байна.

АПН-эй фото.

Правительствань һандаржа эхилээ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 19. (ТАСС). Урда Вьетнамай маршал Киин правительство гэдэгэй долоон гэшүүн тушаалһаа гараха тухай мэдүүлгэ мүнөөдэр дахинаа бариба.

Энэнэй урда тээ мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, министрнүүдэй кабинедэй хүдэлмэридэ аюулгүйе сахилгын зургаануудай хамаархадаг дээрэһээнь тушаалһаа гарахамнай гэжэ тэдэнэр мэдүүлһэн байна. «Эб эетэй байха зорилгоор» правительствадаа үлэхыень гуйжа, тэдэ министрнүүдэй тушаалһаа гаралтые Ки хэдэн удаа баталаагүй байһан.

Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын Сайгонһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, Маниладахи зүблөөнэй дүүрэһэн хойно министрнүүдэй тушаалһаа гаралга зүбшөөгдэхэ гэжэ Ки һаяхан мэдүүлээ.

Тиигэбэшье тэдэ министрнүүд правительстваһаа гараха гэжэ эсэслэн шиидэһэн тухайдаа мүнөөдэр мэдүүлбэ.

Сатын кабинет хүндэгүй болонхой

ТОКИО, октябриин 19. (ТАСС). Премьер-министр Эйсаку Сатын кабинедэй нэрэ хүндынь түүхэдэ оройдоо үзэгдөөгүй ехээр унаһые Японой олониитын дунда хэгдэһэн асуулта элирүүлэн гэршэлбэ гэжэ «Майнити» газетэ сентябрьда хэгдэһэн асуултаяа дурдан мэдээсэбэ.

Сатын кабинедэй тала баригшадай тоо 26,2 процент хүрэтэрөө хороо. Ондоогоор хэлэбэл, олониитын һанал бодолые асууха үедэ урдань хэзээшье үзэгдөөгүй доодо хэмжээндээ хүрэтэр унаһан байна. Сатын кабинедтэ эсэргүү хүнүүдэй тоо 24,9 процент болобо.

Негрнүүдэй эрхын түлөө тэмсэлшэ алуулба

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 19. (ТАСС). Американ негрнүүдэй гражданска эрхын түлөө хүдэлөөнэй ударидагшадай нэгэн д-р Роберт Спайк тэгшэ үсэгэлдэр зэрлиг муухайгаар алагдаа. Колумбус городто, Огайо штадай университедэй гостиницын таһалга соо Спайк тэгшын бэе танихын аргагүй болгогдоһон олдоо. Спайк шажанай центрые нээлгэдэ хабаадалсахын тулада уригдажа эндэ ерэһэн байгаа бшуу.

Роберт Спайк гражданска эрхын түлөө американ негрнүүдэй тэмсэлтэй холбоотой ушарнуудта хододоо хабаадалсадаг байһан юм.

Зэрлиг бүдүүлиг хуули гаргаба

ЛОНДОН, октябриин 19. (ТАСС). ЮАР-ай правительство хуулиин шэнэ проект парламентын баталамжада табиба. Тэрэнь ямаршье хүниие барижа тушааха, сүүдгүйгөөр, адвокадтай гү, али гэр бүлынхидтэеэ уулзаха зүбшөөл үгэнгүй 14 хоногой турша соо хааха эрхэ полицида олгоно.

«Терроризм хээ», «һаад тойбо татаа» гэжэ «һэжэглэгдэһэн» ямаршье хүниие барижа хааха захиралта полициин офицер гаргаха гэжэ хуулиин проектээр хараалагдана.

Тэрэшэлэн ямар нэгэн хүнэй паспортгүйгөөр Урда Африкын Республикаһаа зугадаһан тухай тодоруулагдаа һаань, һүйдхэл ябуулга хэхэ бэлэдхэл хэгдэһэн гэжэ тоологдохо гээд тэрэ хуулиин проект дотор хэлэгдэнэ. Паспортгүйгөөр оронһоо зугадаа гэһэн гэмнэлгэ хадаа саазалха шиидхэбэри гаргаха хүсэд баримта болохо байна.

Энэ хуулиин шэнэ проект ороной африкан зондо эсэргүү мүрдэлгэ гүрдэлгэ бүри ехээр ябуулха гэжэ Форстерой правительствын һанаашалжа байһые гэршэлнэ.

Субандриогой сүүд

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 19. (ТАСС). Гүрэнэй урбалта хэхэ һэдэлгэдэ хабаадалсаагүйб гэжэ Индонезиин урдын гадаадын хэрэгүүдэй министр Субандрио мэдүүлһэн байна. Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын Джакартаһаа дамжуулһанай ёһоор, өөртэнь тохогдоһон гэмнэлгэдэ харюу болгон үсэгэлдэр сүүд дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Субандрио «сентябриин 30-най ушарнуудтай» холбоотой түсэбүүд намда мэдээжэ байгаагүй гэжэ хэлэһэн байна.

Гадаадын хэрэгүүдэй министр байхадаа имагтал Индонезиин ашa туһа хараһан ябуулга хэдэг байгааб гээд Субандрио мэдүүлээд Амиды үлөөхыень сэрэгэй трибуналые Субандрио гуйгаа.

Субандриогой үмөөрэгшэд мүн лэ сүүд дээрэ үгэ хэлэһэн байна.

ДЖАКАРТА, октябриин 19. (ТАСС). Индонезиин гадаадын хэрэгүүдэй министр байһан Субандриогой хэрэг тушаа сүүдэй шиидхэбэри октябриин 25-да гараха гэжэ мүнөөдэр соносхогдоо.

Гэмнэгдэгшые саазалха эрилтэ гэмнэлгын түлөөлэгшын зүгһөө үсэгэлдэр дахинаа табигдаһан байна.

Пекинэй үйлсэнүүдтэ

ПЕКИН, октябриин 19. (ТАСС). Үсэгэлдэр Пекиндэ угаа олон «хунвэйбинүүд» ба Хитадай арадай-сүлөөрэлгын армиин солдадууд дахинаа сугларба. Хитадай тусхайта хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, ороной элдэб районуудһаа Пекин ерэһэн «хунвэйбинүүдтэй» Мао Цзе-дун хотын түбтэ дүрбэдэхеэ уулзаа.

Уулзалгын урда һүни «хунвэйбинүүд» ба сэрэгшэд хотын гол харгынуудай хоёр талаар зогсоһон байна. Түрүүшын зэргэнүүдтэнь Хитадай арадай-сүлөөрэлгын армиин солдадууд, тэдэнэй хойнонь — тусхай формотой гү, али юрын хубсаһатай «хунвэйбинүүдэй» жагсаа.

Пекинэй сагаар 13 час багта Мао Цзе-дун, Хитадай бусад хүтэлбэрилэгшэд нээмэл автомашинануудта һуугаад, хотын түбтэ Тяньаньмэниин талмай дээрэ гаража, суглараһан зоной урдуур ябаба. Хитадай хүтэлбэрилэгшэд сэрэгэй формо үмдэнхэй байгаа.

Сайгоной түбтэ тэһэрэлгэ болобо

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 19. Урда Вьетнамай сүлөөрэлгын армиин сэрэгшэд Сайгоной түбтэ ябаһан бүлэг американ сэрэгэйхид руу мүнөөдэр граната хаяа.

ЮПИ агентствын корреспондентын Сайгонһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, гранатын тэһэрхэдэ табан американец шархатаа.

ООН-ой шэнэ гэшүүд

Африкын хоёр шэнэ гүрэн — Лесото ба Ботсвана Нэгэдэмэл Нацинуудай Организацида абтаба. Эдэ хоёр орон урда тээнь Басутолкенд, Бечуаналенд гэжэ английска колонинууд байһан аад, һаяхан бэеэ дааnги байдалтай болоо.

Тиин дэлхэйн 121 гүрэн ООН-ой гэшүүд болобо.

Редакторай орлогшо
Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Улан-Удэ, улица Ленина, 35. Телефоны: редактора — 23-67, зам. редактора — 38-42, зам. редактора — 35-84, секретариата — 27-37, отделов: сельскохозяйственный — 47-59, 35-14, промышленный — 48-89, 33-61.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: партийной жизни — 40-49, идеологический — 24-74, 60-21, советского строительства и быта — 34-93, рабселькоров и писем — 25-41, 38-30, информации — 34-05 и перевод — 24-74.

гор. Улан-Удэ, типография управления по печати при Совете Министров Бурятской АССР.

Н01977. Зак. № 1036.